

Sosyalizm için; Emperyalizme ve Faşizme karşı, devrim mücadelesinde

PROLETER

1

"ULUSAL VE TOPLUMSAL KURTULUŞ, BAĞIMSIZLIK DEMOKRASİ VE SOSYALİZM SORUNUDUR..."

Yunus Dolkar

başyazı

1977 seçimleri ve disk kararı üzerine

"... Ama böyle bir ittifakın zorunlu şartı (Lenin burada Çarlık otokrasisine karşı burjuva demokratlarla sosyal demokratlar (proleter sosyalistler) arasında yapılacak ittifaktan söz ediyor) sosyalistlere işçi sınıfı kitlesi önünde işçi sınıfı ile burjuvazinin çıkarları arasındaki, çelişmenin uzlaşmaz doğasının açıklanması olanağının, tam olarak sağlanmasından ibarettir (V. İ. Lenin, 1902, Seçme Eserler, C. 1, s. 146).

21-22 Şubat tarihlerinde toplanan DİSK Genel Yönetim Kurulu ve Başkanlar konseyi, bir dizi kısa öz gerekçelerle 1977 seçimlerinde CHP'yi destekleme kararı aldı. Karar ve gerekçeleri, kısa ve öz. Fakat ifade ettikleri anlam yönünden üzerinde çok düşünülmesi gereken şeylerdi bunlar.

Bu yazının amacı; hem bu kararın (özellikle gerekçesinin) eleştiriyorumunu yapmak, hem de 1977 seçimlerinde proleter tutumun nasıl şekillendirilmesi gerektiği konusunda düşüncelerimizi açıklamaktır.

Bu kararın bütünselliğini gözden kaçırmaksızın bölüm bölüm incelenmesine geçelim.

"... Tekelci sermaye güçlü iktidar adı altında Parlementolu ve parlamentosuz bir terör rejimini kurumlaştırma politikası izlemektedir. Faşist saldırı ve cinayetler, çeşitli biçimlerde yoğunlaşarak devam eden baskılar, bu politikanın gereğidir..."

(Devamı s. 2'de)

PROLETER ÇIKARKEN*

"Proleter" yürürlükte olan sömürü, zulüm ve talan düzeninin bazı yönlerinin düzeltilerek "ıslahı" için değil, bu düzenin değişmesi için mücadele etmek üzere, yayın hayatına atılıyor.

Temel amacımız;

Üreten insanlar üzerinde sömürünün ve baskının olmadığı,

İnsanın ürettiklerine yabancılaşmadığı,

Üretim araçları üzerindeki mülkiyetin, sosyalleştirildiği,

Bugün artık en yüksek düzeyine varmış bulunan ve gittikçe uçurumlaşan sınıf farklılıklarının ortadan kaldırılacağı,

"Herkes çalışmasına göre" ilkesinin temel alındığı, bir toplum düzeninin kurulması davasına hizmet etmektir.

Öyle bir düzen ki, o düzende sömürücü zaimler, bütün toplumun tam bir baskısı altındadırlar.

Onların yeniden dirilebilmelerini sağlayacak bütün maddi temeller ortadan kaldırılmıştır.

İşte böyle bir düzen, yani SOSYALİZM için, emperyalizme ve faşizme karşı bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine atılıyor PROLETER!

Bugünkü sömürü, zulüm ve talan düzeninin başlıca egemenleri başta Emperyalizm (özellikle ABD emperyalizmi) olmak üzere, İşbirlikçi Sermaye ve Feodal Mütégallibe'dir(1).

Emperyalizm ve yerli ortakları bugün yalnızca proletaryaya değil, fakat başta proletarya olmak üzere, köy emekçisine, küçük memura, esnaf ve zanaatkara, yurtsever aydınlara, yalın ifadesi ile bütün çalışan halkadüşmandırlar. Bu zulüm üçgeni, çalışan halkın varlığına yönelmiş en büyük tehlike olması nedeniyle devrim davasının da başlıca hedefleridirler.

Egemen sınıfların en işbirlikçi, en gerici, en zalim, en sömürücü ve düzenbaz kesimi, Amerikan emperyalizminin denetiminde ve yönetiminde halkımıza karşı tam bir saldırı halindedirler. Yani "Amerikancı fa-

(Devamı s. 2'de)

"...Güçlü iktidar adı altında parlamentolu ya da parlamentosuz bir terör rejiminin kurumlaştırılmak istendiği" doğrudur. "Faşist saldırı ve cinayetler, çeşitli biçimlerde yoğunlaşarak devam eden baskılar" ın "bu politikanın gereği" olduğu da doğrudur. Ama sorun bütün bunları kimin yapmakta olduğudur. "Karrar", "Tekelci Sermaye" diyor. Oysa biz biliyoruz ki; ülkemizde ve bizim gibi tüm emperyalizme bağımlı ülkelerde; faşizm doğrudan emperyalizmin gözetiminde, denetiminde ve giderek yönetiminde gerçekleştirilen bir olgudur. Emperyalizm tarafından dikte edilen faşizmin uygulayıcısı olan sermayenin, diğer bütün alanlarda olduğu gibi, egemen karakteri onun emperyalizmin işbirlikçisi olmasıdır.

"... başta işçi sınıfımız ve onun sınıf örgütleri olmak üzere, tüm emekçi halkımız ve tüm ilericici güçler tekelci sermayenin yeni tipte bir faşist yapı oluşturma politikasına karşı hızla bilinçleniyor ve savaşım veriyorlar..."

Bizce bu tahlil gerçeği yansıtmıyor. Eğer geniş emekçi halk kitleleri "hızla bilinçleniyor ve savaşım veriyorlar" sa, faşist saldırıların böyle rahatlıkla azgınlaşıyor olmaları mümkün değildir. Üstelik hemen iki satır aşağıda bu mücadelenin "örgütlü kitle savaşım" diye nitelendiğini gözönüne alırsak, DİSK yöneticilerinin bize birer toz pembe gözlük hediye ettikleri düşünülebilir.

Bugün kim, "başta işçi sınıfımız ve onun sınıf örgütleri olmak üzere tüm emekçi halkın ve tüm ilericici güçlerin örgütlü kitlesel savaşım verdiğinden" böylesi bir rahatlıkla sözedilebilir? Faşist saldırıların en kahpece olanlarını, işkenceyi, zindanı, kurşunu görmüş, Amerikancı faşizmin sillesini yemiş hangi devrimci unsur, bugün verilen mücadeleden böylesi tatminkâr bir ifade ile sözedebilir?..

"Bağımsızlık, Demokrasi, Barış ve Toplumsal ilerleme doğrultusunda bu örgütlü kitlesel savaşımın en birinci ve en acil hedefi; Tekelci sermayenin Demokrasi ve halk düşmanı gerici fa-

(Devamı s.3'de)

şizm" bugün gündemdedir. Mücadelenin de güncel ve ivedi sorunu budur.

Öyleyse; Türkiye topraklarında yaşayan bütün halkın başlıca düşmanı, üretici güçlerin olduğu kadar ulusal gelişmenin de başlıca ayakbağı EMPERYALİZME KARŞI, ULUSAL BAĞIMSIZLIK İÇİN:

Türkiye toplumunun gelişmesini zincirleyen, kapitalizm öncesi serflik düzeni kalıntıların tasfiyesi için, yani FEODAL MÜTEGALLİBEYE KARŞI, emperyalizm tarafından yönetilen en gerici, en çağ dışı unsurlarla ittifaka giden, uluslararası tekellerin mutlak egemenliğini, (Türkiye'nin cılız burjuvazisini, özellikle küçük burjuvazisini yok etmek pahasına) vahşice kurmaya çalışan alçakça bir terörün uygulayıcılarına, yani AMERİKANCI FAŞİST BURJUVAZİYE KARŞI,

Özetle feodal mütegalibeye ve Amerikancı faşist burjuvaziye karşı, DEMOKRASİ (demokratik devrim) İÇİN, Ulusal ve demokratik görevlerimiz vardır.

Bu görevler nasıl başarılacaktır?

Türkiye toplumu, yukarıda niteliğini açıkladığımız zulüm üçgeni tarafından öylesine çökertilmiş, öylesine çürütülmüştür ki, toplum çok köklü değişikliklerle ve ancak böylesi değişikliklerin gerektirdiği yöntemlerle sorunlarını çözümleyebilecektir.

Toplumsal gelişmede ve halkımızın kurtuluşunda bugün ihtiyaç duyulan şey başta da belirttiğimiz gibi bazı reformların yapılması, böyle bir ilerlemenin sağlanması değildir. Köklü değişiklikler gereklidir ve bu değişiklikler, bir alt-üst oluşun sonucunda gerçekleşmek zorundadır. Yalnız burada şunu hatırlatmaktayız; günlük mücadelede işçi sınıfının ve diğer emekçi sınıfların mücadele güçlerinin arttırılması için ileri sürülen talepler ile proletaryanın iktidar programını birbirine karıştırmamalıyız. Ve dolayısıyla proletaryanın günlük mücadelesinin gerektirdiği (ve bütün günlük mücadele biçimlerini içeren) eylemi de birbirine karıştırmamalıyız.

Özet olarak denilebilir ki, emekçi halkın tek kurtuluş yolu devrimdir. Devrim olmaksızın, proletaryanın ve diğer emekçi sınıflar ittifakının, kendilerininömüren ve ezen sınıfların egemenlik zincirini kırbilmeleri mümkün değildir. Gerçek ilerleme, yalnız ve ancak devrimle olur. Bir yarı-sömürge ülkede devrimden söz etmeden "Toplumsal ilerleme"den söz etmek mümkün değildir. İşte bunedenle SOSYALİZM İÇİN, EMPERYALİZME VE FAŞİZME KARŞI ULUSAL VE DEMOKRATİK GÖREVLERİMİZİN BAŞARISI BİR DEVRİM SORUNUDUR.

Türkiye devriminin karakterini saptarken onun Ulusal Demokratik niteliği ne denli ö-

(Devamı s.3'de)

şist stratejisini bozguna uğratmak," (altı çizili kısımlar hakkındaki eleştirilerimiz saklı kalmak üzere).

Yapılan bu hedef tespitine katılmamak mümkün değil. Biz kararı okumaya devam edelim.

"...faşizm tehlikesini yok etmek üzere MC'yi demokratik yol'dan düşürmektir..."

Bu iki satırlık cümle belki de kararın gerekçesinin en önemli bölümünü içermektedir. Bugün Türkiye'de "faşizm tehlikesinden" söz etmek faşizmin halen var olan bir olgu olduğunu inkâr etmektir. Bu sözlerimizle, "faşizm var mı, yok mu" gibisinden bizantizm türü bir tartışmaya biz de katılmak istiyoruz sonucu çıkarılmasın.

Faşizme karşı mücadelenin şöyle ya da böyle bir tahlil sonucu gündeme getirildiğinde yapılacak ilk iş kuşkusuz bunun bir eylem programı haline dönüşmesini sağlamaktır. Amacımız bir noktayı vurgulamak ve konunun ayırıştırıcı işlevini göstermektir. "Faşizme karşı mücadele" ile "faşizm tehlikesine karşı mücadele" ilk anda pratik sonuçları bakımından farklı olmayabilir. Ya da öyle görülmeyebilir. Fakat önemli olan bu tahlillerin proletaryayı farklı mücadele ve örgütlenme biçimleri saptamaya zorlayacağıdır. Bir bildiri dağıtımı ya da afişleme, bir mitingi örgütlemek ve yapmak, parlamentoda verilecek bir mücadele ya da seçimlerde hangi partiye oy verileceği konularında herkes hemfikir olabilir. Fakat gerçekten sorunun en önemli ve can alıcı yanı "faşizmin" ya da "faşizm tehlikesinin" yok edilmesi sorunudur.

"Karar" ın bu soruna verdiği cevap açıktır. "...MC'yi demokratik yönden düşürmek..." Bu "çare" nin yanlışlığı hiç bir tartışmaya meydan vermeyecek kadar açıktır. MC'nin düşürülmesi -yani CHP iktidarı- ile faşizm tehlikesinin yok olacağını sanmak en iyi niyetli ifade ile saf lıktır. Ama hemen söyleyelim ki, hiç kimsenin "saflığının" günahını, proleter kitlelere yüklemeye hakkı yoktur. Endonezya'da ve Şili'de olduğu gibi...

Bugün ülkemizde faşizm, bir tehlikenin değil, halkın kanıyla bes-

(Devamı s.4'te)

nemli ise, devrimimize ayırıcı (özel) bir durum kazandıracak olan da Ulusal sorundur.

Tutumumuz en kısa ifadesiyle şu ilkeler üzerinde inşa edilecektir:

I- a) "Ulusların kendikaderlerini tayin hakkını" ne pahasına olursa olsun tavizsiz savunmak. Ve busorunu halkın bilincine, devrimci hareketin gündemine sokmak,

b) Zaman zaman "Jenosid" biçiminde ifadesini bulan milliyetçi-ırkçı "Ulusal zulüm" politikasına karşı durmak ve bu konuda sürekli çaba harcamak.

II- a) Ulusal sorunun ancak emperyalizme karşı yürütülen Ulusal Demokratik Devrim'de çözüm bulacağını,

b) Devrimin önümüzdeki görevlerinin başarılabilmesi ve bütün milliyetlerin yararına olabilmesi için; proletaryanın birliğinin ve işçi sınıfının (işçilerin milliyetleri ne kadar farklı olursa olsun) her ülkede tek bir partisinin olması gerekliliğini ısrarla savunmak.

Ulusal sorunun ancak bu ilkeler çerçevesinde çözüm bulacağına inanıyoruz. Mücadelenin geleceğinin tespit edeceği, Ulusların Kaderlerini Tayin Hakkı ilkesinin farklı biçimlerdeki uygulamaları konusunda ise kâhinlik yapmayı değil, bunu her ulusun kendi eylemiyle proletaryanın çıkarları arasındaki çelişmenin niteliğine göre saptamayı yeğliyoruz.

Devrimi kim başaracaktır?... Kuşkusuz bu sorunun cevabı en net ifadesiyle, "her ülkenin emekçi halkı" biçiminde olacaktır. Fakat asıl sorun, devrimin kesintisiz olarak sürdürülebilmesi sorunudur (2).

Milli kurtuluş savaşları ile emperyalizme karşı kazanılan başarıların kalıcı olmasının, Demokratik Devrim'in başarı ile sürebilmesinin, son tahlilde Sosyalizme kesintisiz geçebilmenin ilk ve temel koşulu, ULUSAL DEMOKRATİK DEVRİM'de PROLETARYANIN ÖNDERLİĞİDİR. Devrimin önderliğinin proletarya dışında bir sınıfın elinde olması, emekçi halk için yakın bir gelecekte yeniden "karanlık günler" demektir. Bunu en iyi, tarihin ilk milli kurtuluş savaşını kazanan ama burjuvazinin önderliğinde kazanan, ve kısa zamanda yeniden emperyalizmin boyunduruğuna giren, Türkiye emekçi halkı bilir.

İkinci emperyalist savaşta, SSCB'nin emekçi halkının gerçekleştirdiği anayurt savunmasında yurtseverliğin o zamana kadar bilinen bu en büyük örneğinde, önder sınıf olarak Proletarya,

Çin Halk Cumhuriyetinde, yüz milyonların inanılmaz biçimde gerçekleştirdiği Ulusal Demokratik Devrim ve Sosyalizm'e yöne-

(devamı s.4'te)

lenerek yaşayan bir vampirin adıdır. Yaşayan bir olgudur... Bunu en iyi DİSK yöneticilerinin temsil etmek durumunda oldukları işçi sınıfı kitleleri bilir. Kaldı ki, "faşizm tehlikesinin yok edilmesi" bir seçim sorunu değildir. Düşmanın (ya da düşman tehlikesinin) yok edilmesi, bir muharebe sorunu değil, bizzatihi savaşın bütününe bağlı bir sorundur. Savaş bütünüyle kazanılmadan, arada kazanılmış bir muharebe ile -bu muharebe önemli olsa bile- düşman tehlikesi yokedilmiş kabul edilemez.

Demeç, bildiri, parlamento içinde mücadele, miting, gösteri ve hatta üretim silahının kullanılması tüm bunlar faşizme karşı yürütülen mücadelede işçi sınıfının ve müttefiklerinin başvuracakları yöntemlerdir. Ama ülkesinde faşizmin (ya da faşizm tehlikesinin) birdaha dönmemek üzere yok edilmesinin bir devrim sorunu olduğunu hiç bir zaman unutmayan ve unutmayacak olan proletarya, bunlarla yetinemez. O sınıf mücadelesinin gerektirdiği bütün mücadele ve örgütlenme biçimlerine başvurur ve başvurmalıdır da.

Eğer bugün bir tehlikeden söz etmek ihtiyacını duyuyorsak bu faşizm tehlikesi değil faşizmin mutlak zaferi tehlikesidir. Bu iki durum arasındaki farkı herkes dikkatle görebilmeli ve gelecek hakkındaki hesabını ona göre yapmalıdır.

"Geniş emekçi kitlelerin bu ilerleyen savaşının hedefi işçi sınıfının, üretici köylünün, memurların ve tüm tekel dışı katmanların ülkemizin çıkarları doğrultusunda ekonomik, toplumsal, ve siyasal dönüşümlerini gerçekleştirecek işçi sınıfının serbestçe siyasal örgütlenmesine konan yasağı kaldırarak, demokratik hak ve özgürlükleri teminat altına alıp genişletecek, ilerici, demokratik, halktan yana ulusal bir iktidarı kurmak için gereken ortamı yaratmaktır. DİSK Genel Yönetim Kurulu ve Başkanlar konseyi bu nedenlerden dolayı bugün ülkemizde iktidara en güçlü aday durumunda olan tek ilerici ve demokrasiden yana örgüt olan CHP'yi 1977 Genel se-

lişteki başarısıyla Proletarya,

Yiğit Vietnam halkının tarihte bilinen en şanlı Ulusal Kurtuluş mücadelesine önderlik eden sınıf olarak Proletarya, kendisinin tek tutarlı Ulusal kurtuluşçu (emperyalizm çağında burjuvazinin devrimci özelliğini yitirdiğinden dolayı) ve demokrat sınıf olduğunu ispat etmiştir.

Ve yine geçirilen bunca deneyimler gösteriyor ki, çağdaş toplumda devrimde önderlik, Proletarya'nın işidir.

- Sömürü düzeninin değişmesinde zincirlerinden başka kaybedecek hiçbir şeyi yokken, kazanacağı koca bir dünya olan sosyal sınıf olarak Proletarya,

- Birlik, dayanışma ve disiplin bakımından örgütlü mücadele yetenekleri en çok gelişmiş sınıf olarak Proletarya,

- Çağdaş toplumda, sömürünün olmadığı geleceğin üretim ilişkilerine tekabül eden tek sınıf olarak Proletarya, yalnızca devrimin önderi değil, aynı zamanda ÖNDERLİK NİTELİĞİ İLE DEVRİMİN ÖRGÜTLEYİCİSİ VE GELECEĞİN TEMİNATIDIR.

İşte "PROLETER" in ismi ile ifade ettiği ideolojik tutumun en kısa ve genel ifadesi budur.

Biz mücadelenin ana doğrultusunu, Emperyalizme, Faşizme karşı, ve aynı zamanda dayandıkları egemen sınıflara karşı yönelteceğiz. Bugün ideolojik mücadele adı altında yürütülen, bir sürü gereksiz ve giderek olumsuz sonuçlar yaratan laf cambazlıklarından uzak durmaya çalışacağız. Şimdi bu sözlerimiz üzerine bir çokları, ustaların değerli öğütlerini hatırlayarak bizlere dudak bükcektir. Ne kadar yerilirsek yerilelim, ideolojik mücadeleden ne anladığımız ve bunun nasıl yürütülmesi gerektiği konusunda kendi verdiğimiz kararları ve bilimsel sosyalizmin genel öğretilerini uygulayacağız.

- Halkın devrimci taleplerini, basit ve asla çözümleyici olmayacak olan reformlarla uyutmaya çalışan CHP'nin burjuva reformizmine karşı,

- "Halkımızın baş düşmanı Rus sosyal-emperyalizmidir" diyerek anti-komünizm meddahlığını yapanlara karşı,

- İster, "Barış ve Toplumsal İlerleme" diyerek, ister, "Sosyalist devrim" kavramının arkasına sığınarak, devrim ve sosyalizm davasını reddeden, "Barışçıl geçişi" resmi program haline getiren ve (Türkiye gerçeklerine uymadıklarından dolayı) revizyonizme sapan bu görüşlere (3) karşı, ideolojik mücadelenin nasıl verileceğini göstermeye çalışacağız.

Fakat üstüne basarak bir keredaha belir-

çimlerinde DİSK'in 5. Genel Kurulu 33 no.lu kararı doğrultusunda ve ileri demokratik bir düzenin kurulmasının ön şartı olarak desteklemeyi..."

Kısaca; yukarıda nitelikleri belirtilen "ileri demokratik düzeni kurmak için gerekli ortamı yaratmanın ön koşulu olarak 1977 Genel Seçimlerinde CHP'yi desteklemek..."

DİSK Genel Yönetim Kurulu ve Başkanlar Konseyinin 21-22 Şubat'ta aldıkları kararın güncel önemi olan bölümü budur.

Bu bölüm aşağıda gösterilen nedenlerden ötürü eleştirilmelidir:

a) CHP'den ve onun iktidarından yapması yapabilmesi gerekenden çok şey beklenmektedir. Bu proletaryanın boş hayallerle avutulmasından başka bir şey değildir.

b) Kendi kendisine saptadığı gerekçelerle ve hiçbir ön koşul ile ri sürmeksizin (CHP'ye karşı) burjuvaziye desteklemek proletaryaya yol gösterici olamaz.

c) "İlerici, demokratik, halktan yana ulusal bir iktidarı kurmak için gereken ortamı yaratmak" CHP'yi desteklemek sorunu değil, bizzat işçi sınıfımızın ve onun devrimci demokratik kitle ve sınıf örgütü olan DİSK'in örneklerini defalarca gösterdiği devrimci eylem-mücadele sorunudur.

"... tüm demokratik kitle örgütleri ile demokrasiden yana olan tüm siyasal partileri de aynı doğrultuda davranmaya çağırmayı, DİSK'e bağlı tüm sendikaların yürütme kurulları yönetim kurulları ve DİSK organlarının seçimlerden önce muhtemel saldırılara karşı seçim sandıklarına sahip çıkmak üzere DİSK görevlilerini saptamak üzere ayrı ayrı toplanmasına ve saptanan görevlilerin bu konuda bilgilendirilmelerine karar vermiştir..."

Buradaki bazı öneriler bazı kimselere bir kitle örgütünün görevi olmayan işleri (adeta bir parti gibi) DİSK üstlenmiş gibi gelebilir. Amana çare ki, proletaryanın siyasi hareketinin bu içinde bulunduğu durum bazı görevleri bir bakıma da zorunlu olarak DİSK'e yüklemektedir. Bu bakımdan biz bu kararın son bölümünü kendi mantığı içinde tu-

telim; ekonomik ve politik yönü ile olduğu gibi, ideolojik yönü ile de mücadelemizin temel hedefi emperyalizm ve faşizm'dir.

Onların "medeniyetçi", "hürriyetçi", "milliyetçi", "ülkücü" demagojilerini açığa çıkartmaktır. Toplumu çürüten, kokuşturan, toplumda ne kadar gerçek değer varsa hepsini para ile ölçülebilir hale getiren, "ülkücülük" adına toplumda bilimin, aklın, mantığın düşmanlığını yayan ideolojik saldırıyı göğüslemek, teşhir etmek ve yenebilmektir.

Çoğu kimse şimdi sorabilir; bu ideolojik tutumun adı nedir?..

Çizgimiz ENTERNASYONAL'in devrimci çizgisidir. Çin'den Kore'ye, Vietnam'dan Angola'ya kadar, yarı-sömürge ülkelerdeki sayısız deneylerle zenginleşmiş çizgidir. Proletaryanın dünya çapındaki devrimci hareketinin bölünmesinden önceki -ne acıdır ki, bu bölünme bugün büyük bir gerçektir- devrimci çizgisine bağlıyız ve tüm belgelerine saygılıyız. Bugün o çizginin yalnızca emperyalizme karşı savaşan sömürge halklarının deneyleri ile değil, o çizgiyi inkar edenlerin etkinliği altına girerek büyük acılara gark olmuş Endonezya, Şili gibi talihsiz ülkeler halklarının deneyleri ile de zenginleştiğine inanıyoruz. Yalnız ve ancak gerçek mücadele, proletaryanın ve ezilen halkların bilincinin gelişmesine hizmet ediyor. Zafer ya da yenilgi, ... "Hatta zaferden çok yenilgiler, proletaryanın entelektüel gelişmesine hizmet ediyor".

Bizim tutumumuz, çizgimiz işte budur.

PROLETER NEDİR, NE DEĞİLDİR?

"Proleter" bir örgütlenme aracı değildir ve olmayacaktır. Bu ne "Proleter" in savunduğu devrimci görüşle bağdaşabilir, ne de onun aylık bir organ olarak böyle bir iddiaya sahip olması mantıklıdır. Aslında bizim gibi ülkelerde yayın organlarını birer "örgütlenme şakülü" olarak görmek, baştan sakat bir anlayışı savunmaktır.

Biz belli bir siyasi çizgisi olan, Proleter sosyalizminden kaynaklanan ve o doğrultuda Ulusal Demokratik görevler için emekçi halkı ve devrimci kadroları uyarmaya çalışan bir gazeteyiz. Görevimiz; gücümüz oranında yığınları aydınlatmaktır... Başarabildiğimiz oranda da yığınlardan aydınlanmaktadır.

Bugünün sömürü, zulüm ve talan düzenine karşı her türlü demokratik muhalefet bizce olumludur. Emperyalizm ve faşizm ile ilgili olan her tür hareket ise hasım... Ve zaten mesele de bu büyük kavgada dostu düşmanı iyi belleyip, mücadele etmek değil midir?

Yolumuzu proleter sosyalizmi aydınlat-

tarlı ve pratik uygulaması açısından doğru buluyoruz. Kaldı ki, bu tarz davranışları gösteren bu kararlardan rahatsız olanlar zaten var. Türk Metal Sendikası gibi. Proleter sosyalistleri DİSK'in aldığı böylesi kararlar karşısında Türk Metal Sendikasının paraleline düşmemeli ve tam aksi olarak DİSK'in işçi sınıfını mücadeleye sevk eden kararları ve bu kararların hayata geçirilmesi konusunda en önde saf tutmalıdırlar.

Kararın genelinde eleştirisine gelince; yanlışlarının yanısıra eksikleri de var. CHP'nin desteklenmesinden söz ederken onun tek yanının (o da abartılarak) vurgulanmasının yanı sıra burjuva tabiatının işçi sınıfına düşman yönünün ve özellikle emperyalizm ile ilgili tutarsız tavrını gözetmeden konuşmak bizce çok önemli bir eksiktir.

Bizce 1977 seçimlerine ilişkin proleterce tutum şu esaslar üzerine inşa edilmelidir.

Halkın politikaya ilgisinin belki de en yoğun dönemlerden biri olarak seçim döneminde;

* Bugünkü siyasal zulüm düzeninin ve onun simgesi durumundaki faşist MC'nin teşhir edilmesi eyleminin örgütlendirilmesi,

* Proletarya için kazanılmış önemli bir hak olan "oy hakkının" mutlak surette kullanılması,

* Her türlü faşist saldırıya karşı seçim sandıklarına sahip çıkma eyleminin örgütlendirilmesi,

* İşçi sınıfına yabancı bir düzen partisi olan CHP'nin burjuva niteliğinin açıklanarak ve fakat somut durumun (seçim sistemi ve parlamento aritmetiği, faşist cephenin bunlara ilişkin taktikleri ve maa-lesef sosyalist hareketin içinde bulunduğu dağınık durumun) zorunlu sonucu olarak MC'nin bütün alanlarda olduğu gibi seçim sandıklarında da yenilgiye uğratılmasının zorunlu bir görev olması ve bu görevin pratik yararı açısından mevcut tek seçeneğin CHP olması nedeniyle oy hakkımızın CHP lehine kullanılması. (burada bir noktayı kısaca ifade edelim: Seçimlerde CHP'yi desteklemek ile oylarımızı CHP'ye verelim demek arasında siyasal ve ideolojik

sın. Güvencemiz emekçi yığınlar, onların bitmez tükenmez mücadeleleridir.

Devrimci selâmlarımızla...

PROLETER

(1) Feodal Mütégallibe : Emperyalizmin tabiatı gereği şekillendirmek zorunda kaldığı ve bugün hakim üretim şekli olan (çarpık) kapitalist üretimin çözebildiği, kapitalizm öncesi üretim şeklinden arta kalan, feodal kalıntıların temsilcileri ve yarı-feodal unsurlar.

(2) Buradaki "kesintisiz devrim" sözünden, Mahir Çayan'ın "kesintisiz devrim" görüşü anlaşılmamalıdır.

(3) Burada, Bilimsel Sosyalizme ustalar tarafından kazandırılmış olan kavramları eleştirdiğimiz anlaşılmamalıdır. Ancak, bazı çevrelerin bu kavramları, ustaların anlatmak istediği amaç ve tarihi şartların dışında "özel" olarak yorumlayıp yeni bir takım "sapmaların" yaratılmasında materyal olarak kullanmak istemelerinden dolayı; ve ortaya çıkarılan "yeni şekillerine" karşı eleştiri getirmekte olduğumuzu anlatabilmek için bu açıklamayı yaptık.

(*) Yukarıdaki yazımızda mücadelenin sadece anti-emperyalist yönüne ağırlık verip, sınıf mücadelesini 2. plâna ittiğimiz zannedilmesin. Her ne kadar sınıf mücadelesinden, ne anladığımız ve işçi sınıfının hedefleri konusunda yeterli açıklamalar getirmişsek de konunun özet olarak ele alınmasından dolayı yanlış anlaşmaya yol açabileceğini düşünerek, aynı konularda daha geniş olarak sunacağımız UDD yazısının diğer bölümlerinde "işbirlikçi burjuvazi" ve "Feodal kalıntılar" ile "yarı-feodal unsurların" durumunu ve işçi sınıfımızın mücadele hedefleri geniş olarak ele alınacaktır.

"EMPERYALİZME, ÖZELLİKLE AMERİKAN EMPERYALİZMİNE KARŞI MÜCADELE OLMADIKÇA, DÜNYA BARIŞI KORUNAMAZ, ULUSAL KURTULUŞ, BAĞIMSIZLIK, SOSYALİZMİN VE DEMOKRASİNİN ZAFERİ BAŞARILAMAZ, EMPERYALİZM KONUSUNDA HİÇ HAYALE KAPILMAMALIDIR; EMPERYALİZM KESİN OLARAK YENİLMEYİNCİ, BİZİM İÇİN, DEVRİM BAYRAĞINI TAŞIYARAK ANTI-AMERİKAN, ANTI-EMPERYALİST MÜCADELEYİ DE VAMLI OLARAK YOĞUNLAŞTIRMAK ZORUNLUDUR."

Kim İl Sıng

olarak çok önemli farklar vardır).

İçinde bulunduğumuz dönemde; oy hakkımızın kullanılmaması genel bir yanıltır. Öte yandan oyların CHP'ye verilmemesi ise özel ve fakat -ne denlerini yukarıda belirlediğimiz somut durumdan ötürü- somut bir yanıltır. Her iki yanıltı yapan da faşist MC'ye bir değil, iki oy bağışlar. Bu gerçek basit bir aritmetik hesap işidir (bir kez daha belirtelim ki, CHP ve seçim sözkonusu olduğunda sorun yalnızca oy vermekten ibarettir. Seçim ortamında kotalarılacak eylemler konusunda proletaryanın bağımsız bir politikası olmalıdır. Çünkü proletarya bugünkü düzene karşı bir muhalefeti yürütürken uğrunda mücadele ettiği programını da kitlelere aktarmak, kitlelerin bilincine kazımak zorundadır).

Eğer bugün tek bir sosyalist parti olsa idi, tüm sosyalist hareketimiz birlik içinde bulunsaydı, oylar CHP'ye demek mümkün müydü?... O zaman çok daha büyük bir rahatlıkla "Oylar demokrasi cephesine" diyemeyecemiydik?

Bu konu ile ilgili açıklanması gereken önemli husus da şu:

Bir politik parteden beklenen kesinlikte, siyasal tutum beklemek DİSK'i kendi siyasal partileri imiş gibi kullanmak isteyenlerle aynı hataya düşmek olur. O (DİSK) bugün çok daha esnek çok yönlü bir tutum izlemek zorundadır. Ve izlemelidir de.

Öte yandan koşullar ne denli esnek taktikleri zorunlu kılıyor olur sa olsun hiç bir şey DİSK yöneticilerinin yanlış tahliller yapmalarını meşru kılmaz. Eğer bir taktik, geliştirilmesi zorunlu bazı tavizleri gerektiriyorsa, bu dost düşman herkesin niteliği açıkca saptanarak yapılır. Taviz verildiği ya da böyle bir esnekliğin zorunlu olduğu söylenerek yapılır. Yoksa bir takım yüzeysel gerçek ve bilim dışı tahlillerle davranışlarına mazeret aramakla değil. Yapılması gereken doğru ise gerçek alınan karar doğrultusunda ise konu açıktır. Gerçek devrimcidir ve gerçeğin mazeretlendirilmeye ihtiyacı yoktur. Ve bilinçli proletarya her zaman ve herkesten çok gerçeği görebilecek ye-

Faşizm ve İşçi Sınıfı

G. Dimitrov

(...)

Büyük ekonomik buhranın geliştiği sıralarda kapitalizmin genel buhranı açıkca belirlenince, emekçi kitleler giderek devrimciliğe yöneldi. Bu devrimci yönelişe karşı faşizm de geniş bir saldırıya geçti. Yönetici burjuvazi daha sonra kurtuluş yolunu faşizmde aradı. Bunların amaçları, emekçilere karşı yok edici tedbirlere başvurmak, emperyalist bir talan savaşı hazırlamak, Sovyetler Birliği'ne hücum etmek, Çin'i köleleştirmek ve bölüşmek; böylelikle de devrimi engellemektir.

Emperyalist çevreler buhranın bütün yükünü emekçilerin omuzlarına yüklemeye çalışıyorlar. Faşizmin gereğini duymalarının ne deni budur.

Yoldaşlar,

Komünist Enternasyonal, Yönetim Kurulunun onüçüncü oturumunda işbaşındaki faşizmi finans kapitalin en gerici en bağınaz ve en emperyalist unsurlarının açık zorba diktatörlüğü olarak doğru bir biçimde tanımladı.

(...) Faşizmin bu gerçek yüzünü özellikle belirtmek gerekir. Çünkü faşizm, birtakım ülkelerde toplumsal demagoji maskesi altında buhranın yerinden oynattığı küçük burjuva kitlesinin, hatta proletaryanın en geri tabakalarının bazı kesimlerinin desteğini kazanmıştır. Bu güçler faşizmi eğer onun gerçek sınıfsal niteliği ve gerçek yapısını kavrayabilselerdi, asla desteklemeyecleklerdi.

Tarihsel, toplumsal ve ekonomik koşullar; ulusal özellikler hattabir ülkenin uluslararası durumu, faşizmin ve faşist diktatörlüğün değişik ülkelerde değişik biçimlerde gelişmesine yol açmaktadır. Faşizmin geniş bir kitle dayanağı bulunmadığı ve faşist burjuva kampın çeşitli grupları arasındaki mücadelenin kesin olduğu bir takım ülkelerde bu rejim, öncelikle parlamentoyu feshetme yoluna gitmez. Sosyal Demokrat Partiler de dahil olmak üzere öteki burjuva partilerinin biraz meşruiyet elde etmelerine göz yumar. Başka ülkelerde eğer yönetici burjuvazi erken bir devrimin patlak vermesinden korkuyorsa, faşizm sınırlandırılmamış olan siyasal tekeli kurar. Bunu, ya hemen yada rakip parti ve gruplara karşı terör yönetimini ve kan kusturmayı artırarak yapar. Kendi durumu özellikle açıklığa kavuşunca bu durum faşizmin, kendi temelini genişletmesini ve sınıfsal yapısını değişt-

tenekleresahiptir. Yanlış gerekçe ve tahlillerle yönelilen hareketler ilk anda pratik olarak doğru görün-seler de ilerde daha büyük yanlış-ları (ve hatta ilk anda sağladığı-mız pratik yararı da silip süpürecek derecedeki yanlışları) getireceklerdir. Uyuşturucu madde kullanmak gibi bir şeyle ilk anda belki dertlerinizi unutabilirsiniz ama bir müddet sonra öyle dertlere tutulursunuz ki, atlattığınız dertleriniz hiçbirşeydir.

Bu kararın zamanı erken mi idi?. Bu soruya cevap vermeden önce bir noktayı yine belirtelim. DİSK bir sendikal örgüttür ve DİSK üzerine konuşurken bu hiç gözden kaçırılma-malıdır. Bizim kanaatimize göre karar belki de alınabilecek en iyi zamanda alınmıştır. Çünkü;

a) Partiler üstü politikanın if-lası daha bir hız kazanmış, TÜRK-İŞ tam anlamı ile köşeye sıkışmıştır. Süratle tutum almak zorundadır, oy-saki, böyle bir zamanının kaldığı söylenemez.

b) Türk-İŞ'in kararsızlığına kar-şı DİSK'in aldığı kararlı tutum CHP yi tutum almaya itmektedir (ki bu iki faktör sendikal durum açısından DİSK için fevkalade önemlidir).

c) Sosyalist partiler için geniş bir manevra zamanı sağlanmıştır. Sa-nırız tüm bu faktörler, böyle bir kararın alınmasındaki zamanı haklı gösterecek şeylerdir.

Bugün bu karar üzerine söylenecek söz bu kadardır. Önümüzdeki gün-lerde durumda ve gelişmelerde bir değişiklik olmadığı sürece de böyle kalacaktır. Elbette sorun çok daha detaylı konabilirdi, fakat önümüzde daha 6 ayı aşkın bir süre var. Yeri ve zamanı geldikçe düşüncelerimizin açıklamasını yaparız.

Şunu bilelim: Bugün DİSK'i DİSK yapan şey, fraksiyon çekişmeleri i-çinde bunalmış, ileri doğru atılmış adımlara susamış olan devrimci kit-leler önünde DİSK'in bir dizi "bir düzine programdan daha önemli ileri doğru atılmış adımları" gerçekleştirmiş olmasıdır. Şöyle ya da böyle eleştirileriniz olabilir ama bu adımları görmek ve onların işçi sınıfımızın ve DİSK'in tümüne ait olduğunu bilerek saygı duymak zorundayız.

Sorun bu tarzda ele alınmalıdır.

tirmeksizin açık terörist diktatoryayı kaba ve uydurma bir parlamentarizmle birleştir-mesini engellemez.

Faşizmin yönetimi ele geçirmesi, sadece bir burjuva hükümetin bir diğerini izlemesi değildir. Burjuvazinin -burjuva demokrasi-sinin belli bir sınıfsal egemenliği içeren devlet biçiminin, bir diğeriyile; açık terörist diktatörlükle, değiştirilmesidir. Bu farkı gözden ırak tutmak çok yanlış olur. Çünkü bunun unutulması devrimci proletarya-nın, emekçilerin en yaygın olduğu şehir ve köy kesimlerinde yönetimi eline geçirmeye çalışan faşistlere karşı mücadeleye giriş-mesine, ayrıca burjuva kampında söz konusu olan iç çelişkilerden yararlanmasına da engel olabilir. Yine faşist diktatörlüğün yerleşmesi açısından, bugün burjuva demokratik ülkelerde burjuvazinin gittikçe gelişen gerici tedbirlerinin önemini küçümsemek de aynı oranda ciddi ve tehlikeli bir hatadır. Bu tedbirler emekçilerin demokratik özgür-lüklerini baskı altında tuttuğu gibi, par-lamentonun haklarını da zedeler, sınırlar ve devrimci hareketin engellenmesini de güç-lendirir.

Yoldaşlar, faşizmin yönetimi ele geçir-mesi sanki bir finans kapital kurulu ya da organı, faşist diktatörlüğü başlatmak için bir tarih saptamış gibi basitleştirilmiş, düzgün bir olay olarak düşünülmemelidir. Faşizm gerçekte genel olarak eski burjuva partilerine ya da bunların belirgin bir kesimine karşı verilen karşılıklı, bazen de şiddetli bir kavga sonucu ortaya çıkar. Bu kavga faşist kampın kendi içinde de sözko-nusu olabilir. Bu kavga bazı durumlarda silahlı çatışmalara da yol açabilir; Almanya, Avusturya ve birtakım ülkelerde gördüğümüz gibi. Ne var ki bunlar şu gerçeğin önemini azaltmaz: Burjuva hükümetler, faşist dikta-törlük kurulmadan önce belli bir takım ön aşamalardan geçerler ve faşizmin yönetimi ele geçirmesini doğrudan doğruya mümkün kı-lan birtakım gerici tedbirler alırlar. Her kim ki burjuvazinin koyduğu gerici tedbir-lere ve bu ön aşamalarda faşizmin gelişme-sine karşı koymaz, o kişi faşizmin zaferine engel olmak durumunda değildir; aksine o za-feri kolaylaştırır.

(...) Ancak suratlarındaki maske ne olursa olsun; kendini hangi biçimde tanıtır-sa tanıtsın; hangi yollardan yönetimi ele geçirirse geçirsin:

Faşizm sermayenin emekçi kitlelere yö-neltebileceği en azgın saldırıdır;

Faşizm dizginlenmemiş bir şovenizm ve yağma savaşıdır,

Faşizm kudurmuş bir gericilik ve bir kar-şı-devrim hareketidir.

SELAM PARIS KOMÜNARLARINA !...

"Paris Komün'ünün 106. yıldönümünde; Marx'ın "Kugelman'a Mektuplar"ının, Lenin tarafından kaleme alınmış önsözünü yayınlıyoruz. Bu önsözün, geçmişleri ile Paris Komünarları arasında bir "paralellik" kurmak isteyen bazı hareketlerin bugünkü mirasçılara da yararı dokunacağını ümid ediyor, yiğit Paris Komünarlarını saygı ile anıyoruz..."

Marx'ın Komünü değerlendirişi Kugelman'a Mektuplar'ın, şeref tacıdır. Ve bu değerlendirme sağ kanat Rus Sosyal Demokratlarının metoduyla karşılaştırıldığında özellikle değer kazanır. Plekhanov 1905 Aralık ayından sonra "Silaha baş vurmayacaklardı" diye korkakça feryat ederken, kendisini Marx ile karşılaştırmak tevazuunu gösteriyordu. Plekhanov, Marx'ın da 1870 devrimini frenlemeye çalıştığını ima ediyor.

Evet, Marx da devrimi frenlemeye çalıştı. Ama bu karşılaştırma ile (ki karşılaştırmayı Plekhanov'un kendisi yapıyor) Marx ile Plekhanov arasında ne derin bir uçurum açılıyor!

1905 Kasım'ında, ilk devrim dalgası zirvesine varmadan bir ay önce, Plekhanov Rus proletaryasını şiddetle uyarmaktan kaçınmaklakalmıyor, aksine, "silahlanmanın ve silah kullanmayı öğrenmenin" gerekliliği konusunda kesin sözler söylüyordu. Bununla beraber, bir ay sonra, mücadele alevlendiği zaman, hareketin anlamını, olayların genel akışı içindeki yerini ve daha öncelerdeki mücadele biçimleriyle ilişkisini tahlil etmek için en ufak bir çaba göstermeksizin, aceleyle pişman olmuş bir aydın kisvesine bürünerek feryat etti: "Silaha baş vurmayacaklardı."

1870 Eylül'ünde, Komün'den altı ay önce, meşhur Enternasyonal Hitabında Marx Fransız işçilerini kesin bir dille uyarak, yeni hükümeti devirmek için yapılacak herhangi bir teşebbüsün, vahim bir budalalık olacağını söylemişti. Onda oylardan sonra değil fakat aylar önce, "silaha başvurmayın" diyecek bilgelik vardı.

Ve 1871 Martında bu "ümitsiz kavga" (bu kendisinin Eylül Hitabı'ndaki sözleridir) gerçekleşmeye başladığında, Marx'ın tavrı ne oldu? Komün'ü yönetmekte olan düşmanları Proudhon'cu ve Blanqui'cilerin kusurunu söylemek için, bunu bir fırsat mı bildi? (Plekhanov Aralık olaylarını böyle kullanmıştı). Öğrenci-

leri azarlayan okul müdürleri gibi "Ben size söylemiştim, sizi uyarmıştım, romantikliğinizin, devrimci çılgınlığınızın sizin malolduğunu görüyor musunuz" mu dedi? Kibirli filistenlerin vaziyi Plekhanov'un Aralık savaşçıları için "silaha baş vurmayacaklardı" dedidiği gibi, Komün'lülere vaazlar mı verdi?

Hayır. Kugelman'a 12 Nisan 1871 tarihli heyecanlı bir mektup yazdı. Bu mektubu bütün Rus Sosyal Demokratlarının ve bütün okuma yazma bilen Rus işçisinin evinin duvarında asılı görmek isterdik.

1870 Eylül'ünde, Marx, ayaklanmanın ümitsiz bir çılgınlık olacağını söylemişti, fakat 1871 Nisan'ında, halkın kit le halinde hareketini gördükten sonra, olayı dünya devrimci hareketleri tarihinde bir ileri adım olarak değerlendirdi ve onu büyük olaylara katılan bir adamın dikkati ile ele aldı.

O bunun bürokratik askeri mekanizmanın sadece sahibini değiştirmek değil, fakat onu yok etmek yolunda bir teşebbüs olduğunu söyler. Ve Proudhonist ve Blanquistlerce yönetilen "yiğit" Paris işçilerine gerçekten "şükreder".

"Bu Paris'lilerdeki" diyor, "ne büyük esneklik, ne büyük tarihsel öncülük ve ne büyük fedakârlık gücümüş... Tarihte benzer büyüklükte bir örnek daha yoktur."

Kitlelerin tarihsel öncülük gücü; işte Marx'ın herşeyden çok değer verdiği şey. Ah, bizim Rus Sosyal Demokratları Marx'tan, Rus işçi ve köylülerinin 1905 Ekim ve Aralık ayında ortaya koydukları tarihsel öncülüğü değerlendirmeyi öğrenbilselerdi!

Başarısızlığı altı ay öncesinden gören bu büyük düşünürün kitlelerin tarihsel öncülük gücüne gösterdiği bu saygı, ve cansız, ruhsuz bilgiğin feryadı: "Silaha baş vurmayacaklardı!" Bu ikisi, cennetin dünyaya uzak olduğu kadar, birbirine uzak değil mi?

Kitle mücadelesine bizzat katılan bir kişi gibi, bütün o karakteristik sevk ve

heyecanı ile davranan Marx, Londra'da sürgündeyken, "çılgınca cesur" ve "yeri göğü altüst etmeye" hazır Paris 'lilerin attıkları ilk adımların eleştirisini yapmaya koyuldu.

Ah, 1906-1907 Rusya'sındaki devrimci romantizmle alay eden, Marxistlerimiz arasındaki bazı "realist" ukalalarımız Marx'la kimbilir nasıl eğlenirlerdi! "Cenneti altüst etme teşebbüsüne" saygı gösteren, bu materyalist ve ekonomisti, bu ütopya düşmanını kimbilir nasıl hakir görürlerdi!

Onun isyancı eğilimi, ütopyacılığı, vs. vs., ve cenneti altüst eden hareketi değerlendirilişi yüzünden, bizimkiler, "kaş-kollar içindeki adam" (1) örneği, kimbilir nasıl sel gibi göz yaşı dökecekler, ona tenezzül edip gülümseyecekler ve ondan merhametlerini esirgemeyeceklerdi!

Ama Marx'ta, devrimci mücadelenin, daha ileri biçimlerinin tekniğini tartışmaya korkan bu tatlı su balıklarının bilgeliği yoktu. Oysa, onun tartıştığı da ayaklanmanın bu "teknik" sorunlarıydı. Savunma mı, hücum mu? diye, sanki askeri operasyonlar Londra çevresinde cereyan ediyormuş gibi soruyor ve hücum edilmesi gerektiğine karar veriyor; "Derhal Versailles'a yürümeliydiler..."

Bu satırlar, Mayıs'ın o büyük ve kanlı günlerinden birkaç hafta evvel, 1871 Nisanında yazılmıştı.

"Ümitsiz bir çılgınlıkla" (Eylül 1870 cenneti altüst etmeye başlayan ihtilalciler, "Derhal Versailles'a yürümeliydiler").

1905 Aralık'ında, önceden kazanılmış olan hakların geri alınmasının ilk teşebbüslerine kuvvetle karşı koymak için "silaha baş vurmamalıydılar."

Hayır, Plekhanov'un kendisini Marx ile karşılaştırması o kadar da boşuna değil!

Marx "teknik" eleştirisine devamla diyor ki: "İkinci hata: Merkez Komitesi, (Ulusal Muhafızların Merkez Komitesi)... yetkilerini çok çabuk teslim etti.

Marx, olgunlaşmamış bir ayaklanmaya karşı liderleri uyaramıştı. Fakat cenneti altüst etmekte olan "proletaryaya", karşı tutumu, bir pratik danışman, Blanqui ve Proudhon'un yanlış teorilerine rağmen bütün hareketidaha ileri bir safhaya taşımakta olan kitlelerin hareketine, sanki bilfiil katılan biri gibiydi.

"Her ne olursa olsun" diyor Marx, "Paris'te meydana gelen ayaklanma, eski toplumun kurtları, domuzları ve

rezil sokak köpekleri tarafından ezilse bile Partimizin, Haziran ihtilalinden beri, en şerefli eylemidir."

Ve Marx, Komün tarafından yapılan hataların bir tekini proletaryadan saklamaksızın, bu "yiğitliğe" bir eser ithaf etti, ki bu eser bugüne kadar "cennet" için yapılan mücadelede en iyi rehber olarak hizmet gördü ve liberaller ve radikal "domuzlar" için, korkunç bir umacı oldu.

Plekhanov ise, Aralık'a, neredeyse Kadetlerin (2) incili haline gelen bir eser ithaf etti.

Hayır, Plekhanov'un kendisini Marx ile karşılaştırması o kadar da boşuna değil.

Anlaşılan, Kugelmann Marx'a, bir takım şüphelerini açığa vuran bir mektup yazdı ve durumun ümitsizliğinden söz edip, gerçekçilikle romantikliği karşılaştırdı. En azından, bir ihtilal olan Komün'ü, Pariste 13 Haziran 1849'da yapılan barışçı gösteriyle karşılaştırdı.

Marx, derhal Kugelmann'a sert bir konferans veriyor. (17 Nisan 1871 tarihli mektup) şöyle diyor:

"Eğer mücadele ancak kesinlikle lehte olan şanslarla kabul edilseydi, dünya tarihi şüphesiz çok kolay yapılırdı."

1870 Eylül'ünde Marx ihtilalin ümitsiz bir çılgınlık olacağını söylemişti.. Fakat "kitleler" bir kere ayaklandıktan sonra Marx onlara bürokratik nasihatlar etmedi, aksine, onlarla beraber yürümek, onlarla beraber mücadelenin sürecini öğrenmek istedi. O, başarı şansını tam bir kesinlikle önceden hesap etmeye çalışmanın şarlatanlık ya da ümitsiz bir bilgeçlik olacağını anlamıştı. "Her şeyden önce de" işçi sınıfının kahramanca, fedakârca ve öncülüğü üzerine alarak, dünya tarihini "yapmasına" değer veriyordu. Marx, meseleye başarı şansını önceden "kesin" olarak hesaplayamayanların gözü ile baklı, "baştan zaten belliydi... silaha baş vurmayacaklardı..." diyen ahlakçı aydın ve filistenlerin gözüyle değil.

Marx, ümitsiz bir dava için bile olsa, kitlelerin tehlikeli mücadelelerinin tarihte yer aldığı zamanların, bu kitlelerin daha fazla öğrenmesi ve "gelecek" mücadele için eğitilmesinde, "zorunlu" olduğunu biliyordu.

Bizim yarı Marxistlerimiz, Marx'tan yalnızca geçmişi değerlendirmeyi öğrenmek için alıntılar yaparlar, ama geleceğe biçim verme yeteneğini kazanmaya hiç çalışmazlar -böyle bir meseleyi sunuş

(Devamı s. 24'de)

FAŞİZME KARŞI MÜCADELE

12 Mart faşizminin altıncı yıldönümünün şu günlerinde, aşağıdaki yazının özel bir önemi olacağını umar; 12 Mart faşistlerince katledilen devrimci arkadaşlarımızı bir kez daha saygı ile anarız...

BÖLÜM I: DÜNYADA

M. Salih Demir

Kapitalizmin eşitsiz gelişmesi ve te-kellerin devlete egemen olması olgusunun, tekellerarası rekabet olgusuyla üst üste çakıştığı yerde paylaşım savaşlarının başladığı dönemi biliyoruz. Yine bu dönemde SSCB'de sosyalizmin inşasında atılan dev adımlar ve bunun emperyalizm dünyasında, emekçi yığınları üzerindeki muazzam etkisi de geçmiş yüzyılda yaşanmış gerçeklerden.

Kapitalist-emperyalist dünyanın te-mellerinin sarsılması ve emperyalist burjuvazinin kendi ülkesinde içine düştüğü bunalım... İşte bu noktada burjuvazinin en alçak, en sömürücü, en kanlı kesiminin mücadelesi, yani faşizm. Büyük bir şovenist fırtına, namussuzca bir anti-komünizm, geniş emekçi yığınlar için zulüm ve sefalet, bütün dünya halkları için savaş.

Faşizm, emperyalist çağda burjuva egemenliğinin en alçak biçimidir. Ve aynı zamanda ürünü. "Bugün dünya, gelişmiş kapitalist ülkelerin önünde sosyalist devrimlerin olduğu, emperyalist kapitalist ülkeler tarafından sömürülen ülkelerin ise Milli Demokratik Devrimlere gebe olduğu bir dünyadır." Evet bu sözler gerçek ve doğru sözler. Ne var ki, yine bugün dünya, genel tanımlamanın ötesinde yaşanan somut gerçeğiyle, emperyalist burjuvazinin ve işbirlikçilerinin faşizm yolunda emekçi halklara kan kusturduğu bir dünyadır. Yarı-sömürge ülkelerin talan edilmesiyle sağlanan milyarlarca dolarlık servetlerin bir bölümüyle beslenen işçi aristokrasisinden temellenen revizyonist ideolojilerle emperyalist ülkeler proletaryasının uyutulmak istendiği bir dünyadır da. Dünyanın her bir köşesi devrime gebe bir nitelik gösteriyorsa, bunun nedeninin artık dünyanın iyicene keskinleşmiş büyük gelişmelerin oluşturduğu bir yumak olmasıdır.

Bu çelişkileri sıralarsak;

1. Emperyalist devletler ile emperyalist devletler tarafından sömürülen ta-

lan edilen ülkeler halkları arasındaki çelişki.

2. Emperyalist-kapitalist ülkelerle sosyalist ülkeler ailesi arasındaki çelişki.

3. Emperyalist tekeller ve onlarla tam bağımlı hale gelen emperyalist devletlerin kendi aralarındaki çelişki.

4. Burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişki.

Bu büyük ve temel nitelikteki çelişmelerin başlıcası yani tüm gelişmelerin çözümünün kendisinin çözümüne bağlı çelişki olarak baş çelişki, (1) sıra numarasıyla belirtilen emperyalist devletler ile ezilen halklar arasındaki çelişkidir. Eğer bugün proletaryanın dünya çapındaki devrimci hareketinin esas (stratejik) hedefi emperyalizmin yok edilmesi ise, bunun yolu; emperyalizmin dünya ölçüsünde yok edilmesi, sosyalist sistemin dayanışması ile mücadelelerini sürdüren sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin halklarının ulusal kurtuluş mücadeleleri olacaktır. Nicel ve nitel olarak büyük potansiyeli ifade eden emperyalist ülkeler proletaryasına rağmen, emperyalist sistemi yaşatan, vareden, onun damarların kan pompalayan, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerdir. Emperyalizmin sonu; damarlarına giden kanın pompalarının olmasıyla gerçekleşebilecektir.

Bugün sorun emperyalist sistemin kılmasıdır. Olaya diyalektik bakış, nenin iç dinamiğinin kavranılması olacaktır. Emperyalist sistemin iç dinamiği ise onun "sömüren" ve "sömürülen" ülkeler olarak iki ayrı kamptan oluşuyor olmasından kaynaklanır, ki bu da emperyalist sistemin temel çelişmesidir. Dava, bu çelişmenin ortaya çıkarılması, tarihi bıkımdan ileriye temsil eden güçlerin serpilip, gelişebilmesi olanağının (ortamının) yaratılması için proletaryanın dünya çapında devrim hareketinin ve müttefiklerinin seferber edilmesidir.

"Proletaryanın dünya çapındaki devrim

hareketinin temel stratejik planı milli kurtuluş mücadelelerinin başarısı amacıyla uyarlanmalıdır".

Emperyalist-kapitalist ülkeler; enerji sıkıntısı, para sistemindeki dengesizlik ve enflasyon, dış ticaret açıkları, işsizlik ve özünde ezilen halkların mücadelelerinin emperyalist pazarları her gün biraz daha daraltması sonucunda ekonomik durgunluğun içine düşmüşlerdir. Bu nedenle, "emperyalist-kapitalist ülkelerdeki bunalımın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin yükseldiği ülkelerdeki yansıması, FAŞİZM olarak ortaya çıkmaktadır".

Emperyalist ülkelerin içine düştüğü bunalım, doğal olarak bu ülkeleri politik bakımdan da zaafiyete sürüklemektedir. Bu zaafiyet ise sömürge ya da yarı-sömürge ülkelerdeki devrimci hareketin güçlenmesine zemin oluşturuyor. Bu tür ülkelerin işbirlikçileri burjuvazileri de kendi ülkelerindeki halkın yükselen mücadelesini bastırmak için faşizm yolunu tutuyorlar. İşbirlikçi burjuvazinin bu yönelimi hiçbir zaman emperyalizmin denetimi dışında değildir. Emperyalist-kapitalist ülkelerin, kendi ülkelerindeki krizi atlatmak, sömürge ve yarı-sömürge ülkeleri rahatça talan edebilmek için, 200 Y.Y.'ın ikinci yarısında mazlum halkları faşizm yoluyla muazzam bir baskının altında tutmaktan başka çaresi yoktur.

Timor adalarından Mısır'a, Şili'ye, Arjantin'e kadar tüm sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde tezgâhlanan faşizmin ardındaki gerçek şudur: "Emperyalist-kapitalizmin içinde bulunduğu kriz"... Biz bu krizin dünkünden daha ağır olduğunu bildiğimiz içindir ki, faşizmin artan bir hızla başta emperyalizm ve işbirlikçilerinin kanlı diktatörlüğü olduğunu bildiğimiz içindir ki, silâh, kan ve gözyaşları içindeki bir dünyada, devrimin geleceği için mutlak umutluyuz.

İpliği pazara çıkan ABD emperyalistleri, giderek daha da saldırganlaşıyor.. Tayland'da Amerikancı subaylar, Filistin'de İsrail gericiliği, Türkiye, Yunanistan ve diğer Asya'nın, Latin Amerika'nın gericici yönetimleri, dünya emperyalist sisteminin jandarmalığını yapan ABD'den aldıkları destekle kendi halkları üzerinde baskı ve terör uyguluyorlar.

BÖLÜM II: FAŞİZM VE TÜRKİYE

Yukarıdaki satırlarda "sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde faşizmin ortaya çıkışı emperyalizmin denetimi dışında de-

ğildir" demiştik. Ülkemizde de durum bundan farklı değildir. Ülkemiz, tarihin belirli bir anında (ve daha önce girişimizde de belirttiğimiz gibi), gelişmiş kapitalist ülkelerde ortaya çıkan faşizmin klasik özelliklerini göstermiyor. Dimitrov; "... bütün burjuva devletleri eninde sonunda ya bir hükümet darbesi ile ya da barışçı bir yolla, ya gaddarca ya da tatlı sert bir biçimde faşizme geçer; geçiş yöntemleri önemli değildir. Ve belirli bir ülkenin özel şartlarına, sosyal yapısına, politik güçler ve sınıflar arasındaki dengeye bağlıdır..." diyor. Daha sonra ayrıntıları ile ele alacağımız faşizmin ülkemizdeki durumuna bu bakış açısı ile yaklaştık. Ve yine Dimitrov'un şu sözlerinin doğruluğunu da gözdan uzak tutmayarak;

"Bütün ülkeler ve halkları için geçerli evrensel bir faşizmin gelişim şeması ortaya koymak büyük bir yanlışlık olacaktır. Bu, gerçek bir mücadele sürdürmemize yardım etmeyecek, zararlı olacaktır. Üstelik meselenin böyle konulması, doğru ve tutarlı olarak yaklaşıldığında -gelişimin belli bir aşamasında-faşizme karşı mücadele cephesi içine alınabilecek veya en azından tarafsız hale getirilebilecek gurupların faşizm kampına itilmesi sonucunu doğuracaktır..." (Faşizme Karşı Birleşik Cephe, s.154).

Ülkemizde ABD emperyalizmi, işbirlikçi burjuvazi ve feodal zorbalığın temsilcisi olan sağ cephe, her geçen gün dayandığı sınıfların dahi desteğini yitirmekte ve daha da zorbalanmaktadır. Bu işbirlikçi partiler topluluğu, daha başından geniş emekçi ve aydın çevreleri karşısına alarak kurulmuştu. Kurulduğundan beri ülkemizde başta işçi sınıfı olmak üzere bütün emekçi sınıf ve tabakaların ulusal ve demokratik taleplerini reddetmeyi ve hatta mevcutları dahi çığnemeyi iş edinen iktidar, her geçen gün işçi sınıfının ve emekçi halkın artan direnişi ile karşılaşılıyor.

Feodal istibdatın yıkılıp yerine lâik bir burjuva cumhuriyetinin kurulduğu kurtuluş savaşını izleyen yıllarda feodal zorbalığın ve işbirlikçiliğin maddi temelleri yerle bir edilmediğinden, giderek bu güçler emperyalizm ile birlikte siyasi etkinliklerini arttırdılar ve genel anlamda karşı-devrimci bir hareketle halkımızın ulusal bağımsızlık ve demokrasi özlemlerinin baş düşmanı oldular.

Ülkemizde burjuva demokratik devriminin tamamlanmamış olmasının getirdiği, işbirlikçi burjuvazinin kendi gerisinde-

ki güçlerle siyasi iktidarı paylaşma zorunda olması ve Türkiye halkının emperyalizm ve işbirlikçileri tarafından çifte sömürüye uğratılmasının yarattığı ulusal tepki, Türkiye'de klâsik anlamda bir burjuva demokrasisine olanak tanımamaktadır. Ancak; emperyalizm ve işbirlikçi burjuvazinin sahte bir parlamenter düzenle egemenliklerini sürdürebiliyor olması, egemen sınıfların hiç değilse şimdilik açık faşist diktatörlüğe ihtiyacı duymadıklarının kanıtıdır. Bu arada önemle ele alınması gereken bir CHP olgusu var. Yeri gelmişken gerektiği kadar bu konuyu da açıklığa kavuşturalım.

Esasen burjuva demokratik devrimini tamamlamamış olan ülkemizde siyasi partiler, Batı'nın burjuva toplumlarındaki kümeleşmeyi göstermezler. Şekilde birbirinden farklı yapıya sahip olsalar da, genelinde tümünü "işbirlikçilik" ortak paydasında toplamak mümkündür. Tabanını genellikle yoksul emekçi yığınlarının oluşturduğu ve özünde bu sınıflara bağlı olarak belli ölçüde ulusal ve demokratik potansiyel taşıyan CHP'yi bir AP ile bir MSP ile aynı kefeye koyamayız elbette. Ancak, CHP'deki bu kitlesel gelişmeyi gören ve CHP programı ile gelişmeyen işbirlikçi burjuvazinin ağırlıklı bir kanadı bu partiye yönelip, özellikle son kurultayda köşe kapmaca oynamalarını ve 1 yıldır çevirdikleri binbir entrika ile Anadolunun yurtsever muhalefetini (2) partiden zorbalıkla tasfiye ederek yönetimi alan Ali Topuz'ların, Orhan Eyüboğlu'ların Nato'cu politikalarını da görmezlikten gelemeyiz. Üstelik, son günlerde Sanayi Odaları Birliği tarafından hazırlanmış, "4. Beş Yıllık Plan için Sanayileşme Stratejisinde Görüş ve Öneriler" adlı rapor, işbirlikçi burjuvazi tarafından CHP programının ne oranda benimsendiğini yeteri kadar ortaya koymaktadır. Bu da CHP ile işbirlikçi burjuvazinin süreç içerisinde kaynaşması konusundaki görüşlerimize haklılık kazandırmaktadır.

Emperyalizme bağımlı ülkelerde bütün ulusal ve demokratik güçleri, kişiliğinde temsil eden liderler vardır. Bunlar emperyalizme karşı halkın güçlerinin birleştirilmesinde önemli rol oynarlar. Emperyalizme karşı kurulan Birleşik Cephe'de Sihanuk, işçi sınıfını temsil etmediği halde bütün halkın güven ve desteğini aldı. Bir komünist olan Ho Chi Minh tüm ulusal güçlerin emperyalizme karşı seferber edilmesinde önemli rol oynadı. Günümüz Türkiye'sinde emperyalizme karşı

aktif ve kararlı tavır almanın nesnel koşullarının düne nazaran çok daha olumlu bir biçimde gelişiyor olmasına rağmen emperyalizme karşı uzlaşıcı tavırda ısrar eden CHP yöneticilerinin ve Ecevit'in yukarıda açıkladığımız sınıfsal gerekçelerden ötürü, TUTARLI anti-emperyalistliği ve TUTARLI anti-faşistliği konusunda ciddi endişeler duymak bugün için yanlış olmasa gerek. Zira gerek ülkemiz, gerekse dünya devrimci pratiği gösteriyor ki, bir ayağın vatan toprağında bir ayağın Brüksel NATO karargâhında tutarlı anti-faşistlik olmaz. ÜLKEMİZDE FAŞİZME KARŞI TUTARLI MÜCADELE VERMENİN ÖLÇÜTÜ, EMPERYALİZME KARŞI KARTARLI TAVIR ALMAKTIR.

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, NATO ittifakı içerisinde kalarak Doğu Bloku ülkeleri ile de dostane ilişkiler sürdürmenin, "bağımsız ve onurlu bir dış siyaset" olduğunu söylüyor. Ulusal bağımsızlık sorununa bu denli çarpık bakış, bizi MC'nin desteklenmesine kadar götürür. Zaten bugün MC hükümeti, NATO ittifakı içerisinde kalarak Sosyalist ülkelerle dostane ilişkilerin en güzel örneğini veriyor. Seçim bildirgesinde CHP, "Türkiyenin ulusal güvenliğini en sağlam biçimde koruyabilmek üzere ortak güvenlik (!) sisteminde kalmayı zorunlu sayar" derken bunun halktan vergi olarak toplanan ve bütçenin %28'ini oluşturan paraların askeri harcamalar adı altında ABD'nin militarist tekellerine aktarılması, Ortak Güvenlik (!) sisteminin disiplini içerisinde, gerekirse ulusal kuruluş savaşı veren bir halka karşı Korede olduğu gibi savaşmak, ulusal güvenlik örgütlerinin CIA ile iç içe darbe içerisinde darbe tezgahlaması demek olduğunu düşünüyormuydu bilemeyiz ama, bildiğimiz bir şey var, o da yakın bir zamanda temsil ettiği sınıflar karması içindeki emekçiler veya NATO'cu, AET'ci unsurlar tarafından bir yol ayrımına zorlanabileceğidir.

İşçi sınıfının gerçek anlamda Marksist partisinin yaratılmadığı günümüzde yığınların devrimci muhalefeti, her geçen gün daha büyük boyutlara ulaşmasına rağmen, işçi sınıfının politik örgütünden yoksun olması, ülkemizde sınıf mücadelesinde hâlâ ABD emperyalizmi ve işbirlikçilerinin rahatça tayin edici rolü oynayabilmesine imkân sağlamaktadır. Proleteryanın bu görece ve geçici zaafı kendi sağındaki güçleri işbirlikçi burjuvazinin siyasi planda CHP'yi itaat altına alması, ekonomik planda ise, birçok

küçük ve orta büyüklükteki esnaf teşekküllerini "Hür Teşebbüs Federasyonu" adı altında denetime almayı başarabilmesi proleter devrimci hareketin proleter devrimci hareketin bu zaafından ötürüdür.

Proleter devrimci hareketin bu geçici görece zaafı sadece burjuvazinin değil, ama tüm oportünistlerin işçi sınıfı içerisinde girebilmelerine, giderek başına çöreklenmelerine olanak sağlamaktadır. Her türden oportünizm, Amerikancı faşizmin baskı ve terörü altındaki ülkemizde "tırmanma" ya da "gerileme" teorileri ile faşizmin arkasında yatan gücün kendini gizleme politikasının sadık hizmetçiliğini yapıyor.

Yeri gelmişken bu konuyu da açıklığa kavuşturalım. Herşeyden önce ülkemizde faşizm, devletin tüm kurumlarını ele geçirmiş ve henüz kendisine istediği oranda kitle tabanı oluşturabilmiş değildir. Bu nedenle parlamentoyu şu anda kullanabilen faşist burjuvazi, devletin tüm kurumlarını ele geçirme ve kendisine bu yolla kitle tabanı oluşturabilme çabasındadır. Dolayısıyla faşizmin devleti ele geçirme mekanizması "aşağıdan yukarıya" doğru değil, "yukarıdan aşağıya" doğru çalışmaktadır. En kısa ve kaba biçimiyle "faşist tırmanma" kavramının ifade ettiği anlamı, gerek faşist burjuvazinin devletin tüm kurumlarını ele geçirememiş olmasını, gerekse kendine henüz yeterlik kadar kitle tabanı oluşturamamış olmasını açıklayamamış olmasından dolayı, kısır ve yanlış bir değerlendirmeye olarak görüyoruz. Çünkü bildiğimiz kadarıyla tırmanma sözcüğünün ifade ettiği anlam, "aşağıdan yukarıya doğru çıkışı anlatmak için kullanılan Türkçede. Birbir yaygara ile birbirinden pek farklı şeyler söylüyormuş havasını veren ama özünde aynı şeyi söyleyen bu çevreler, "tırmanıyor", "geriliyor" tartışmaları ile faşizmin özünü ve anti-faşist mücadelenin önündeki somut görevleri ısrarla gözden uzak tutmaya çalışıyorlar. Bu duruma benzer bir konuda G.Dimitrov şunları söylüyor:

"... Bazı ülkelerde faşizme karşı kitleler halinde mücadeleler geliştirileceği yerde, "genel olarak" faşizmin niteliği gibi kısır tartışmalara yer verildi. Ve partinin en önde gelen siyasi ödevlerini saptamak ve çözmek için dar bir partililik eğilimine yöneldi yöneticiler..." (Faşizme karşı Birleşik Cephe).

Bugün ülkemizde başını dünya emperyalist sisteminin jandarmalığını yapan A-

merika ile, başını işçi sınıfının çektiği yurtseverler arasında tarihi bir mücadeleye kendisini meydana getiren güçlerin durumlarına göre bazen birinden, bazen diğerinden yana ağır basabilmektedir. Bu denge değişikliği bazen (27 Mayıs-12 Mart darbelerinde olduğu gibi) uzun vadeli, bazen de (TÖB-DER'in kapatılması-Danıştayın yürütmeyi durdurması kararında olduğu gibi) kısa vadeli olabiliyor. Maddi yapının özünü değiştirmeyen bu küçük zaferlerden hareketle maddi değişim üzerine ahkâm kesmek, kişiyi, TÖB-DER kapatıldığında, "faşizm tırmanıyor", Danıştay yürütmeyi durdurduğunda, "faşizm geriliyor" gibisinden tutarsız tahlillere götürür.

Oysa Amerikancı faşizm, emekçi halkın muhalefetine, egemen sınıfların çizdiği sınırlar dışına çıkıp, onun sınıf saltanatını tehdit ettiği oranda şiddetini arttırıyor (12 Mart faşist darbesinde olduğu gibi). Emekçi sınıfların örgütlü direnmesi ile karşılaştığında sahte parlamenta demokrasi, maskesini atarak sınıf saltanatının en çıplak biçimi olan açık faşist diktatörlüğü için gerekli zemin hazırlama yoluna gidecektir.

"... Tarihsel, toplumsal ve ekonomik koşullar; ulusal özellikler hatta bir ülkenin uluslararası durumu, faşizmin ve faşist diktatörlüğün değişik ülkelerde değişik biçimlerde gelişmesine yol açmaktadır. Faşizmin geniş bir kitle dayanağı bulamadığı ve faşist burjuva kampın çeşitli gurupları arasındaki mücadelenin kesin olduğu bir takım ülkelerde bu rejim, öncelikle parlamentoyu feshetme yoluna gitmez (abc). Sosyal demokrat partiler de dahil olmak üzere öteki burjuva partilerinin biraz meşruiyet elde etmelerine göz yumar. Başka ülkelerde eğer yönetici burjuvazi erken bir devrimin patlak vermesinden korkuyorsa, faşizm sınırlandırılmamış olan siyasi tekeli kurar. Bunu, ya hemen ya da rakip parti ve guruplara karşı terör yönetimini ve kan kusturmayı artırarak yapar. Kendi durumu özellikle açıklığa kavuşunca bu durum faşizmin, kendi temelini genişletmesini ve sınıfsal yapısını değiştirmeksizin açık terörist diktatoryayı kaba ve uyurma bir parlamentarizmle birleştirmesini engellemez" (G.Dimitrov, age, s.60).

Yukarıdaki sözler ülkemiz için tıpatıp bir benzerlik göstermiyorsa da faşizmin şartlara göre açık faşist diktatörlükten

gayri, parlamenter bir görünümle de kendini gösterebileceğini belirtmesi açısından önemlidir.

Bizim gibi yarı-bağımlı ülkelerde, yani ulusal bağımsızlığı ve demokrasisi emperyalizme karşı vereceği savaşı gerçekleştirecek olan ülkelerde; "faşist diktatörlük vardır", "yok, hayır, kitaplar satılıyor, dernekler, sosyalist partiler, sendikalar kurulabiliyor, serbest seçimler yapılabiliyor vb. öyleyse ülkemizde faşizm yoktur" gibisinden parlak (!) kanıtlar ileri sürünlere söyleyecek sözümüz var. Bağımlı ülkelerdeki demokrasi sorununun nihai çözümünün anti-emperyalist mücadelenin zaferinden geçeceği bilindiği halde Türkiye topraklarının Amerikancı faşizme karşı kavgada şehit düşen devrimci kardeşlerimizin kanı ile sulanması küçük burjuvalar için belki "anti-demokratik uygulamalar"dır, ama, bu kan proleter devrimcilerin lügatında (görünümü hangi biçimde olursa olsun) FAŞİZM'in döktüğü kandır.

ÜLKEMİZDE FAŞİZME KARŞI OLMANIN ÖLÇÜTÜ ANTI-EMPERYALİST OLMAKTIR.

1973 seçimlerinin ertesinde kurulan CHP-MSP koalisyonunun yarattığı nisbî özgürlük şartlarında "koalisyon özgürlüğü" bataklığına saplanan ve orada kalanlar, artık Türkiye'de Filipin tipi parlamenter demokrasi şartlarının tamamen iflas ettiğini, gayri bu noktadan sonra ya açık faşist diktatörlüğe ya da demokrasiye dönülebileceğini söyleyerek CHP kuyrukçuluğunun, daha net bir deyimle ölçsüzlüğü'nün açılışını yaptılar. Yurtseverliğin ölçüsü elden bir kaçırılmaya görsün. Emperyalizme bağımlı ülkelerde yurtseverliğin, anti-faşistliğin ölçütü emperyalizme karşı belirginleşen tavrıdır. Bütün ilerici hareketlere yaklaşımlımızdaki ölçüt, o siyasi gurubun, hareketin ya da partinin emperyalizme karşı tutacağı saf olmalıdır. Aksi takdirde ayağı yerden kopuk aydınların 1946'larda işbirlikçi DP'yi desteklemekle düstükleri duruma düşülür ki, o zamanın proleter devrimcileri yurtseverlik ölçütünü iyi değerlendirip DP'ye karşı aldıkları tavırla bugünün proleter devrimcilerine örnek olmayı bilmişlerdi.

FAŞİZME KARŞI TÜRKİYE PROLETER DEVRİMCİLERİNİN GÖREVİ NE OLMALIDIR?

BÖLÜM III:

"Emekçi sınıfın etkin savaşçıları olan bizler, milyonlarca emekçiye işkence çektiren şu soruya cevap vermek zorundayız: FAŞİZMİN ZAFERİ ENGELLE-

NEBİLİR Mİ? NASIL? Ve işte milyonlarca emekçiye cevap veriyoruz: Evet arkadaşlar, faşizme giden yol kapatılabilir, mümkündür bu. Bize bağlıdır bu emekçilere, köylülere ve çalışan bütün insanlara" (G.Dimitrov, age, s. 76).

İŞÇİ SINIFININ SENDİKAL BİRLİĞİ DOĞRULTUSUNDA VE TÜM EMEKÇİ YİĞİNLAR İÇİNDE KOPMAZ BAĞLAR KURABİLMEK:

İşçi sınıfının sendikal birliği uğrunda mücadele yürütmek dedik. Evet, önmümüzde büyük görevler var bu konuda. İşçi sınıfının en yiğit, en fedakâr unsurları ile sınıf savaşında omuz omuza mücadele ederken ve kalıcı bağlar kurarken bu sorun daha da bir önem kazanıyor.

Bugün ülkemizde 5 milyondan fazla nicleğe sahip bir işçi sınıfı var. Büyük bir bölümü sarı sendikaların denetiminde. Türkiye'de sarı sendikacılık ve işçi sınıfımızın içerisindeki ihanet şebekesi denilince akla TÜRK-İŞ'ten başkası gelmiyor. Kurulduğu günden bu yana Amerikan emperyalizminin denetiminde olan bu kuruluşun o günlerdeki başkanı Seyfi Demirel, Türkiye işçi sınıfını Amerikan emperyalizmine hançerletmenin öyküsünü şu sözleri ile anlatıyor:

"1951'de yapılan İstanbul Sendikalar Birliği'nin kongresini takibeden konuklar arasında Amerikan İşçi Sendikaları Federasyonunun Avrupa temsilcisi de hazır bulunuyordu. Kongreyi haber almış, davetsiz gelmişti. İşte bu ilgi, Türk sendikacılığında Batıya açılan ilk pencerenin işareti oldu. Bir müddet sonra aynı temsilci, Türk sendikacılık hareketinin milli bir merkez etrafında toplanması yolunda telkinlerde bulunmak üzere sık sık bizi ziyarete gelmiştir. Türk-İŞ'in kuruluş tohumlarını ekenler arasında yer alan Amerikalı gerçek dostumuz Mr Irwing Brown..." (abç).

Türkiye işçi sınıfını, Amerikan emperyalizmine peşkeş çekmenin bedelini de alıyor kuşkusuz Türk-İŞ. Türk-İŞ kongrelerine sunulan raporlardan elde edilen bilgilere göre, 1960-70 döneminde, Türk-İŞ'in AID'den 13.447.614 TL., uluslararası tekelleci sermayenin kalkınma örgütü; OECD'den 382.976,16 TL., Uluslararası Hür Sendikalar Konfederasyonu (UHSK) dan 733.005 TL. ve Çalışma Bakanlığından; 938.000 TL. aldığı görülür. Türk-İŞ'in durumunu, dayandığı emperyalist güçlerin sözcülerinin ağızından bir kez daha dinleyelim: AID uzmanı Mr. Podol bir raporunda şöyle demektedir; "On yıldan fazla

zamandır Türkiye'de faaliyette bulunan Amerikan yardım programı, bir zamandan beri meyvalarını vermeye başlamıştır." İşte en kısa ve en özet tanımlamayla Türk İş budur.

Amerikancı faşizme karşı verilecek mücadele, sarı sendikacılığa karşı mücadele demek, aynı zamanda emperyalizme karşı işçi sınıfının mücadelesi de demektir.

Tarım kesiminde çalışan emekçilerin ve yoksul köylülerin sendikal örgütlenmesinin henüz çok yetersiz bir durumda olması, proleter devrimcilerinin bu alanlarda çalışmasını ikinci plana itmez. Ancak, Türkiye işçi sınıfının sendikal örgütleri denince, bağımsız sendikaların dışında çok büyük bir yer tutan Türk-İş ve DİSK geliyor aklımıza. Bu nedenle işçi sınıfının gerek sendikal gerekse son günlerde az da olsa, siyasal yönde eylemlerinin gündemde olması ve işçi sınıfının geleceğinin incelenmesinin sağlıklı maddi temellere oturtulabilmesi, bizleri bu iki kuruluşu doğru değerlendirme ye itiyor. Bu nedenle yukarıda kısaca tanımladığımız ve proleter devrimcilerinin faşizme karşı mücadelesinde boy hedefi olması gereken gerici Türk-İş yönetiminden sonra, DİSK'in durumu hakkında da söz etmek gerekiyor.

DİSK kurulduğundan bu yana bir çok isimsiz kahraman devrimcinin ve yiğit proleter kadrolarının çabası ile bugüne ulaştı. Geçmişinden bu yana pek çok fedakâr, alkış beklemeyen proleter devrimcisi DİSK binasına harç taşıdı, tuğla ördü. Bugün işçi sınıfı hareketi içerisinde (konfederasyon olarak) "sınıf sendikacılığı" nın başka temsilcisi yok. DİSK mirası, Türkiye devrimci hareketine katkısı olmuş tüm sosyalistlerin. Bugün DİSK'e karşı alınacak tavır üzerinde tartışanlar, hattatavır alanlar var. Bizce DİSK yönetiminde şu veya bu siyasal grubun etkinliği var diye bu tür tavır almak proleter devrimci bir tutum olmaz. Değişik siyasal grupların etkinliği nedeniyle DİSK yöneticilerinin zaman zaman zigzaglar çizdiği doğrudur. Bir dönem TİP'li, bir dönem CHP'li ve bugün çeşitli görüşlerle KARMA olabildiği gibi. Ancak soruna bu açıdan bakmak bizi DİSK'e parti gibi bakmaya ve işçi sınıfının ülke çapında faşizme karşı mücadelesinde "işçi sınıfının sendikal birliğini" oluşturmada, olumsuz bir tavra iter. Bizler işçi sınıfının bilimi doğrultusunda, ideolojik mücadeleden taviz vermeden, işçi sınıfının sendikal birliğinden yana

olmalıyız. Bu konuda "biz bu olanağı bulamıyoruz, hakim gurup tarafından tecrit ediliyoruz" şeklinde serzenişler gelecek... Evet, bu konuda ne yapmalı? Mücadele alanını terk etmeli ve işçi sınıfının bilimini yeteri kadar kavrayamadıklarından ötürü sürekli siyasal tutarsızlıklar gösteren ve genellikle reformist siyasal görüşlerle uzlaşan yöneticileri vardır diye yüzbinlerce işçinin bu sendikal örgütünü bu nitelikteki kadrolara mı bırakmalı? Bizce bu sorunun cevabı "hayır" olmalıdır. Çünkü bizler her türden sendikalara girip çalışmalı, onları işçi sınıfının devrim mücadelesine kazandırabilmeliyiz.

"Gerici sendikalarda çalışmamak demek, gerektiği kadar gelişmemiş olan ya da henüz geri olan işçi yığınlarını, gerici liderlerin etkisine, burjuvazi ajanlarının, aristokrat işçilerin ya da 'burjuvalaşmış işçilerin' etkisine terketmek demektir" (Sol Komünizm Bir Çocukluk Hastalığı, Lenin, s.50).

Durum gerici sendikalarda çalışmanın, gerekliliği açısından bu kadar açıkken, "revizyonist sendika ağaları" vb. gerekçelerle, yıllardır devrimci hareketin işçi sınıfının bir eseri olan DİSK'e sendikal birliği bozacak şekilde tavır almak, (belirttiğimiz gerekçeler çerçevesinde) proleter devrimci bir tutum değildir.

"Şunu kesinlikle belirtmek gerekir: Kendi sanayi dalının büyük sendikasına üye olmayan devrimci ya da sosyalist emekçi; reformcu sendikayı gerçek bir sınıf sendikası örgütüne dönüştürmek için çaba sarfetmeyen sınıf kavgasının ışığında sendika birliği için savaşımayan sosyalist ya da devrimci emekçi; en belli başlı proleter görevini yerine getirmiyor demektir." (Faşizme Karşı Birleşik Cephe, Dimitrov, s.120).

Bu sözleri zorunlu olarak söyledik. Çünkü faşizme karşı işçi sınıfının güçlü yumruğu bir yönü ile, sendikal hareketin birliği gerçekleşebildiği oranda inebilecektir. Kaldı ki, sendikal birlik ve gerici sendikaların yok edilmesi konusunda devrimcilerin ortak ilkeleri olmadığı sürece faşizme karşı mücadele cephesi oluşturulamaz. Ancak işçi sınıfının sendikal birliği, sadece bizlerin iyi niyetli tavırlarına da bağlı kalamaz. Bu güne değin kendi dışarılarındaki bütün siyasal çevreleri aynı kefeye koyan bazı DİSK yöneticilerinin tutumu, bu birliğin

gerçekleşmesini, önemli oranda olumsuz yönde etkileyecek nitelikte. Bu yöneticilerin kendilerini "eleştirinin üzerinde" olarak görmeleri, şüphesiz önemli bir tepki yaratıyor. İşçi sınıfının mücadele tarihi içerisinde epey zig-zaglar çizmiş bu unsurların, belli bir müddet sonra başka bir görüşün kuyruğuna takılıp takılmayacaklarını bugünden kestiremeyiz ama, görebildiğimiz o ki, sınıf mücadelesi sürecinde işçi sınıfının içerisindeki "kendilerinin dışında zannettikleri" unsurlara karşı takındıkları tavır; ya görüşlerini "tepeden inme" bir tavırla ve hazır reçetelerle kabul ettirmek, ya da çelişkilerini açıkça vurgulayan unsurların "icabına bakmak" şeklinde kendisini gösteriyor. Bütün bunlara rağmen sözü edilen çevreleri ve bu çevrelerin kuyruğuna takılmış iyi niyetli unsurları doğru devrimci tavır, proleter devrimci ahlak çizgisine getirebilmek için usanmadan çaba harcamalıyız. İflâh olmayacaklar hariç tabii.

Bizce proleter devrimciler, sendikalara, fabrikalara girip çalışmalı, veya bu yerlerde gerektiği gibi değerlendirilmemiş devrimci çalışmayı canlandırabilmelidirler. Fabrikalarda faşist zorbalığın yasallaştırılmak istendiği şu günlerde, buralarda çalışan işçilere faşizme karşı mücadele etmelerinin gerekliliği ve faşizmin iğrenç yüzü anlatılabilmesi, gösterilebilmelidir. Devrimci kadrolar bu yönden faşizme karşı pratik ve ideolojik kavgaya hazır tutulmalıdır. Gençlik hareketinden son yıllarda işçi kesimine kayan faşist saldırılara karşı sınıf mücadelesinden alınmış akıl ile çıkmış bu proleter kadrolar, faşistlere anlayacakları dilden cevap vermeyi bilmeli, "ne getirir, ne götürür" türünden hiçbirşey yapmamanın formülü demek olan bu rahatına düşmüş sendikacı ağzına, kesinlikle itibar etmemelidirler. (Bu konuda, provakasyona ve işçi sınıfı içerisindeki polis ajanlarına malzeme vermeyecek, küçük çıkarlar için mücadelenin büyük boyutlarına zarar vermeyecek şekilde). Kadrolar konusunda söylenecek çok şey var elbette. Özellikle işçi sınıfı içerisinde çalışma yapan kadroların niteliği, proleter devrimcileri yakından ilgilendirmektedir.

"Kadroların seçiminde gözönüne alınacak temel unsurlar nelerdir? Birincisi, kendini işçi sınıfının davasına kesinlikle adanmak, partiye bağlılık ki, bu özellikler sınıf düşmanlarına karşı çarpışırken HAPİSTE VE MAHKEME-

DE DENENMİŞ OLMALIDIR".

Evet, böyle diyor Dimitrov, faşizme karşı mücadeleyi yüreklilikle veren büyük usta. Ancak bizler Dimitrov'un bu konuda gösterdiği duyarlılığı, sınıf mücadelesi süreci içerisinde bazı (!) DİSK yöneticilerinin göstermediğini de görüp düşünmekteyiz. 12 Mart faşizminin zindanlarında mahkemelerinde devrimci şerefine gölge düşürmüş olanlara, faşizmin yargıçları önünde Türkiye halkının, en iyi öncü geleneklerinin simgesi olmuş evlatlarını "eleştiren", "küfer eden", en kısa deyişle faşizm önünde nedamet getiren bu alçaklara kucak açıp sahip çıkanlara, faşizm ile uzlaşanlara, DİSK kadrolarında görev verilmesi, "itibarlarının" iade edilmesi konusunda malûm gençlik hareketinin açtığı kampanyayı bazı DİSK yöneticilerinin desteklemeleri, işçi sınıfı hareketi adına ciddi endişeleri de beraberinde taşımaktadır. Bu durum tesadüf değil elbette. İşçi sınıfının iktidarı ve işçi sınıfının sosyalizme geçişi konusundaki görüşleri, elbetteki sözü edilen yöneticileri bu konularda "dikkatli" davranmaya itmeyecekti.

Kendi dışlarındaki devrimci çevrelere karşı takındıkları tavır, faşist katliamlara sessiz kalmaları, özünde belli bir ideolojiden kaynağını almaktadır. Ancak bütün bunlara rağmen, DİSK'i Türk-İş'le aynı kefeye koymamıza olanak yok. Konumuz DİSK'in eleştirisi olmamakla birlikte, faşizme karşı işçi sınıfının sendikal birliğinden söz ederken, bütün bu tutarsızlıklara rağmen ve yine bazı yöneticilerin emperyalizm olgusunu küçümseyen yapılarına karşın Türkiye işçi sınıfının Amerikancı faşizme karşı verdikleri mücadelede DİSK'in sendikal birliğinden yana olmalı, Amerikan sendikacılığının temsilcisi Türk-İş'e karşı amansız bir tavır almalıyız.

İŞÇİ-KÖYLÜ İTTİFAKI FAŞİZME KARŞI VERİLECEK MÜCADELEDE TEMELDİR.

Konunun bu denli önemine rağmen, işçi-köylü ittifakı sorunu (devrimci hareketin genellikle kentlerde odaklaşması ve köylülük sorununu ciddi bir örgütlenmenin programına alamaması sonucunda), birkaç gurbun tavrı dışında Türkiye Devrimci hareketinde "ehemmiyetsiz bir olgu" (!) olarak kaldı. Ehemmiyetinden çoğu kez söz edildiyse de pratik hayatta bunu yeteri kadar göremedik. Oysa emperyalizme karşı mücadelenin Milli Demokratik devrimde başarıya ulaşmasının temel şartı işçi-köylü ittifakıdır. Geri üretim ilişkilerinin; emperyalizmin kapita-

lizmi geliştirdiği oranda tasfiye olması sonucu mülksüzleşen ve yine topraklarını terkederek sanayi kesimlerine gelen yoksul köylülerin sorunları proletaryanın sorunları ile birdir. Ortak emperyalizm düşmanına ve faşizme karşı verilecek mücadele, emekçi köylülüğün işçi sınıfı ile dayanışmasını zorunlu bir görev olarak gündeme getirmektedir. Sovyet devriminden Çin devrimine ve en son Güney-doğu Asya halklarının şanlı mücadelelerine kadar bütün zafere ulaşan devrimler, bu taktiğin uygulamasının ürünleridir. Ve ne yazık ki, özellikle Batı Avrupa proletaryasının mücadele tarihinde uğradığı acı kayıpların en büyük etkeni son Portekiz deneyinde de saptandığı gibi bu ittifakın kurulamamış olmasından kaynaklanan yanlış politikadır.

FAŞİZME KARŞI GENÇLİK HAREKETİ

Sosyalist düşüncenin, en çabuk ve kolay yayılabildiği bir alan üniversite... İşçi sınıfının henüz yeteri kadar sınıf bilincine erişemediği ülkemizde bilimi kavrama yeteneği daha kolay olan gençliğin sosyalist düşüncenin kavranılmasında gösterilen bu kıvraklık, gençliğin sınıfsal yapısından ötürü onu hayata uygulamada aynı başarıyı gösterememesini de beraberinde getirmektedir. Ve yine faşizme karşı mücadelede ilk boy hedeflerinden birisi üniversite gençliği. Şimdilik sözümüz üniversite gençliğine, gençlik denilince. Çünkü bugüne kadar emekçi gençliğin üretim süreci içerisinde bağımsız bir örgütlenme ve eylemine rastlanamadı. Üniversite gençliğinin sorunlarından bahsederken, işçi sınıfının sen dikal birliğindeki temel ilkenin, öğrenci gençlik kuruluşları içinde geçerli olması gerekir. Ancak, mevcut sosyalist gençlik kuruluşlarının çoğu, belli siyasi görüşlerin odaklaştığı gençlik dernekleri şeklinde karşımıza çıkıyor. Hal böyle olunca, sosyalist partilerin kendi aralarındaki birliğinin mümkünsüzlüğüne benzer bir özellik, öğrenci gençlik içerisinde de yansıyor. "Herkes kendi dükkanını kendisi açsın" görüşü neredeyse tüm devrimci hareketimizin temel formülü haline gelme durumunda. Bu durumda da örgütsüz olması sonucunda, gençliğin faşist saldırılara karşı güçlü bir karşı koyuşu; ancak çalışan ve yiğit unsurların önderliğinde (olabildiği kadar) gerçekleştirebilmektedir. Geçmişteki DEV-GENÇ hareketinin bugünkü faşist saldırılara karşı çok daha başarılı karşı koymuş olmasının temelinde, "dükkan" sayısının azlığı, önemli nedenlerden olmuştur. O gün

lerin kararlı ve atak gençliğini bugün göremiyoruz. Buna neden olarak, biraz yukarıda bahsettiğimiz dağınık örgütlenmeyi olduğu gibi, faşistlerin daha örgütlü mücadele ediyor olmalarını da gösterebiliriz elbette. Ancak 12 Mart sonrası gençlik hareketinde moda haline gelen bir gerekçe var ki, faşistlerin saldırılarına daha fazla olanak tanıyor. Bu, "provokasyona sebebiyet vermeyelim" tekerlemesi vetutarlı kadrolara karşı goşist vb. yaftaların takılması gençliğin heyecanını belirli ölçüde eritmiş, tutarlı militanların gençlik hareketinden tecridi, çok bilmiş (!) aydın edebiyatı sonucu, belli oranlarda gerçekleştirilmiştir. Ancak faşist saldırıların yoğunlaştığı ve devrimcilerin alçakça katledildiği son günlerde, üniversiteyi faşistlerin kampı haline getirmek görevi yine bu fedakâr unsurlara düşmüş, "gençlik işçi sınıfı ile birlikte olmalıdır" görüşüne gereğinden fazla bağlanan çevrelerin okulu terketmeleri karşısında, -ki bu görüşe bu kadar bel bağlamanın özünde faşist saldırılara karşı yüreksizlik yatmaktadır- meydan faşistlere kalmıştır. Evet gençlik hareketi işçi sınıfının yolu doğrultusunda yürümelidir. Ama bu, gençliğin bulunduğu alanı tamamen faşistlere terketmesi şeklinde ya da "şamar oğlanına dönerek" olmamalıdır. Faşist saldırılara karşı öğrenci gençliğin tepkisi bildiri dağıtarak karşı koymak şeklinde olacaksa, (ki bu belli bazı öğrenci kuruluşları tarafından böyle anlaşılmaktadır) bu, faşistlerin bu alanda gerilemelerini değil, saldırılarına daha fazla sebep yaratma gerçeğini getirir. Provokasyona gelmeyelim şeklindeki anti-faşist mücadeleyi, kâğıt kaleme bırakan davranış ancak bir şey getirir; o da faşistlerin, istediklerini gerçekleştirebilmelerini.. Aksi halde faşistlerin bildiri veya çiçekle (!) çekilip gitmelerini beklemek gerekir ki, dünyanın hiçbir yerinde bunun örneğine rastlandığını zannetmiyoruz. Ancak şunu da vurgulayalım; üniversitelerde devrim şehitleri verme pahasına faşist işgalleri kırmak için gösterilen çaba, fabrikalardaki faşist işgalleri kaldırmak için de sarf edilmezse faşizme karşı tayin edici mücadele alanı olan üretim alanlarında, yeteri kadar mücadele verilmezse gençliğin anti-faşist mücadeledeki başarıları dakalıcı olmaz.

PROLETERYANIN ANTI-FAŞİST MÜCADELEDE EN BÜYÜK SİLAHI, KENDİ SINIF PARTİSİ OLACAKTIR!

Proletaryanın anti-faşist mücadelesini yönetecek ve onu devrim mücadelesine tabi kılacak güçlü bir parti gerçekleşmediğinden, başlangıçta proleter devrimciler bu eksikliği, elbette, mücadelelerinin her alanında hissedeceklerdir.

Ancak şu daimi bilinmeli ki, en çetin mücadele koluşlarında sınanmamış kadroların yaratacağı parti de, faşizme karşı mücadelede proletaryanın egemen sınıflara ve ajanlarına karşı, en ince sınıf taktiklerini uygulayıp karşı devrimcilerin bütün saldırılarını boşa çıkaramaz.

"Güçlü bir devrimci parti emekçilerin faşizme karşı verdikleri savaşı yanlışsız yönetecek bir parti gereklidir. Faşizm karşısında emekçileri sürekli olarak gerilemeye çağıran ve faşist burjuvazinin durumunu sağlamlaştıran bir parti, emekçileri yenilgiye sürüklemeye mahkumdur..." (G.Dimitrov, age, s.77).

Proletaryanın devrimci bir partisinin bulunmadığı ülkemizde işçi sınıfı hareketinin önemli bir kesimi, işbirlikçi burjuvaziyle uzlaşma süreci içinde olan CHP'nin sosyal demokrat ideolojisinin etkisi altındadır. Bu durumda proleter devrimcilerine düşen görev, sekterliğe düşmeden, bir yandan işçi sınıfının şehirlerde ve kırlarda bağımsız örgütlenmesini gerçekleştirirken, diğer yandan da kendi dışındaki sınıfların (şehir ve köy küçük burjuvazisinin) faşizme karşı tutarlı tavır alması için mücadele etmek olmalıdır. Bu ikili görev ne sol sekterliğe düşüp küçük burjuvaziye ve orta tabakalarıfaşizmin saflarına itmeli, ne de anti-faşist mücadele alanını sosyal demokratlara bırakmalıdır.

(1) Amerikancı Faşizm: Türkiye'de emperyalizme karşı mücadele son birkaç yıldır bazı çevrelerce devrimcilerin gündeminden çıkartılmak istendi.

Türkiye devrimcilerinin önündeki adının artık "Sosyalist Devrim" veya benzeri şekillerde olabileceği ısrarla vurgulanmak istendi. Hatta bu ara "Bağımsız Türkiye" sloganının bile yeterli bir an-

lam ifade etmediği de söylenir oldu. Bu görüşlere göre, Türkiye'de artık emperyalizmin ekonomik ve siyasi etkinliğinin kalmadığı da yapılan bir dizi tahlillerle ispatlanmaya çalışıldı. Buna bağlı olarak Türkiye'deki burjuvazinin de (artık emperyalizmle bütünleşerek de olsa gelişmesi sonucu ve buna bağlı olarak kapitalizmin de) tekerci aşamaya ulaştığı bugün dahi söyleniyor. Emperyalist dünya sisteminebağımlı ülkemizde, emperyalizmin; burjuvazinin kendisine rekabet edebilecek güce ulaşabilmesine seyirci kalmayacağını ve tarihi süreç içerisinde ülkemizde anlatılmak istenen gelişmiş kapitalist bir yapının bu bağımlılık şartlarında olamayacağını düşünerek, getirilen bu tür tahlillere, "doğru devrimci çizgimizin" saptanmasında kesinlikle kullanılamayacağı düşüncesiyle katılamadık. Amaç açıkladığımız gibi a-çıktı: "Anti-emperyalist mücadele" ve "Ulusal (milli) Demokratik Devrim" kavramlarını, Türkiye sosyalistlerinin lüğatından çıkarmak!

12 Mart açık faşist döneminin bu çevreler üzerinde yarattığı yılgınlık ortamında alabildiğine yaygınlaşan bu görüşler tesadüf de değildi. Bütün bunlara bağlı olarak bu çevreler pek çok kendilerine özgü "orijinal" tahlilleri ile bir müddet proleter devrimcilerine hedef saptırmayı başardılar. Bu nedenlerle, bugün gerek faşizm konusunda gerekse anti-emperyalist mücadele konusunda ülkemiz ve dünya halklarının baş düşmanı olan emperyalizmin (özellikle ABD) emperyalizminin yüzünü ülkemizdeki devrim mücadelesinin önderi işçi sınıfına ve diğer emekçi tabakalara daha iyi vurgulayabilmek ve "tutarlı anti-faşist olmanın ancak tutarlı anti-emperyalist olmakla mümkün olabileceğini" kavratılabilmek, "işbirlikçi burjuvazinin dayandığı güçleri, daha açıklıkla gözler önüne serilebilmek için "AMERİKANCİ FAŞİZM" kavramını kullanmayı uygun bulduk.

(2) Burada sözü edilen "Yurtsever Muhalefet" Baykal muhalefeti değildir. Bizce Baykal'ın görüşleri Topuz ve Eyüboğulardan farklı değildir.

"... Açıktır ki, dünya devriminin yakındaki belirleyici savaşında yeryüzü nüfusunun çoğunluğunu oluşturanların başlangıçta ulusal kurtuluş doğrultusundaki hareketleri kapitalizme ve emperyalizme karşı koyacak ve herhalde umduğumuzdan çok daha büyük bir devrimci rol oynayacaktır." (V.İ.Lenin)

ULUSAL DEMOKRATİK DEVRİM (1)

Bir toplumda, üretim ilişkileri ile üretim güçleri birlikte üretim tarzını meydana getirirler. En genel tanımıyla devrim, üretim tarzında meydana gelen değişikliktir. Bu değişiklik, eski üretim ilişkilerinin yerini yeni ve daha ileri üretim ilişkilerinin alması ile olur.

DEVİRİM, KARŞI DEVİRİMLE
ÇATIŞARAK İLERLER.

Sınıf mücadeleleri tarihi demek olan tarihte toplumsal evrim devrimlerle gerçekleşmiş, uzun ve çetis sınıf savaşları görülmüştür. Egemenliklerini yitiren, yani eski üretim ilişkilerine tekabül eden sınıflar yok olmamak veya iktidarı yeniden ele geçirebilmek için uzun süreler direnmişler, hatta karşı-devrimler (geçici de olsa) gerçekleşmiş, fakat tarihin ilerlemesi, üretim güçleri ve üretim ilişkilerinde görülen yükseliş zikzaklı bir süreç de olsa hükmünü uygulamıştır. Gelişmeyi engelleyen üretim ilişkileri ile gelişen üretici güçler arasındaki çelişme her zaman ve daima yeni olan, gelişen güçler lehine ve zor yoluyla çözümlenmiştir. Çatışmalar, ayaklanmalar sosyal patlamalar genel olarak sınıf mücadeleleri, uzunca bir süre yoğunlaşmış ve tarih sahnesinde yeni doğan ve geleceğin üretim ilişkilerine tekabül eden sınıfın önderliğinde devrim niteliğine erişerek eski ve sömürücü sınıfları alt etmiştir. Bu uğurda "kuvvet" yeni sınıfların daima başvurmak zorunda oldukları silah olmuştur. Dikkat edilmesi ve asla gözden kaçırılmaması gereken, alt edilen sınıfların yok olup gittikleri sanmaktır. Asla... Onlar sömürü ve zulümlerini sürdürebilmek için ya yeni biçimlere bürünüp kendilerini yeni düzene uyarlamışlar, ya da doğrudan yeni düzene karşı mücadeleye girmişlerdir. Örneğin Almanya'da burjuva egemenliği eski sınıfların kendilerini yeni düzene uyarlamaları biçiminde kendini göstermişken; Fransa, 1789 burjuva devriminden sonra birçok karşı devrimci darbelere sahne olmuştur. Sömürücü sınıfların sosyalizme gelene kadar kendilerini yeni düzene uyarlayarak kurtarmaları mümkündü. Çünkü kölece toplumda da, feodalizmde, kapitalizmde de sömürü olanağı vardır. Ama sosyalizm sö-

mürülen sınıfın düzenidir. Ve sömürücü burjuvazi için adı ölüme eş değerlidir. Bu nedenledir ki eski sınıf olarak burjuvazinin iktidardaki sınıf egemenliğini yitirse de, en sinsi, en alçak ve vahşi savaşı işçi-köylü devletine karşı olacaktır.

Sınıf mücadeleleri tarihi bize öğretmiştir ki, toplumların gelişmesi devrimle oluyor. Devrim siyasî iktidarı ele geçirdikten ya da kurulduktan sonra da sınıf mücadelesinin devam ettiği uzun bir süreçtir. Bu yolda duraksama devrim için yenilgi demektir. Toplumsal gelişme devrim-karşı devrim çatışmalarını içeren bir dizi tarihsel olayın yaşandığı bir muazzam olgudur.

Batı Avrupa'da 18.yy'ın ilk yarısı aşıldığında görüldü ki, feodal üretim ilişkileri tarımda ve zanaatta üretimin daha verimli hale gelmesine engel oluyorlar. Yani feodal mülkiyet biçimi feodal toplumun bağrında doğan yeni üretici güçlerin gelişmesinin başlıca engelidir. Bir yandan tacirler sınıfı (ticaret burjuvazisi) serbest ticaret olanakları arzulamakta, öte yandan zanaatçılar için de zenginleşerek yükselen ve geleceğin sanayi burjuvazisinin temeli olan sınıf ise feodal kayıtlarla bağımlı durumda olan işgücünün serbestliğini savunmaktadır. Feodal beyler ise, burjuvazi ile olan mücadelelerinde bir yandan adli ve idarî kısıtlamaları yüksek gümrük duvarları ve ağır vergiler politikasına yönelirken öte yandan köylüler üzerinde da ha yüksek sömürü ve zulüm uygulamakta ve köylülerin topraklarına el koyarak onları mülksüzleştirmektedirler. Böylece yeni doğan toplumun temsilcisi olan burjuvazi işgücüne (işçi sınıfına) özgürlük, köylülere övgürlük, eşitlik vadederek ve feodalitenin uyguladığı ağır zulümden yararlanmakla kendisine önemli müttefikler kazanmaktadır.

Gelecekteki kapitalist toplumun egemeni olan burjuvazi yeni günde özgürlük eşitlik-kardeşlik sloganı altında ve kendi önderliğinde geniş halk yığınlarını bayrağı altında toplamıştı. İktidardaki eski sınıfın egemenliğine son vermenin tek yolu ve her devrimin temel sorunu siyasî iktidar sorunudur. Ve burju-

vazi de bunu yaptı. (1789 Büyük Fransız İhtilâli). Burjuvazinin geniş halk yığınlarının önderliğini yaparak feodalizmi yıkması... İşte burjuva demokratik devrimi budur. Burjuvazinin önderliğinde geniş köylü yığınlarının ve filizlenen proletarya ordusunun desteğinde feodalizmin tasfiyesi...

Bu yeni bir çağın başlangıcıdır. Ta ki büyük Ekim Devrimiyle proleter devrimler çağına ulaşılabilsin. Burjuva devrimler çağında birçok yeni buluşun kendi çağına kadar uygarlığın en hızlı yükselişinin gerçekleştiğini görüyoruz. Burjuvazi için tam bir özgürlük demek olan bu çağda serbest rekabet koşullarında girilen kıyasıya savaş görülmemiş bir derecede teknolojik gelişmeyle birlikte tekelleşmeyi de yaratırken toplumda yine görülmemiş biçimde sınıf farklılıkları doğmuştur. Toplumsal düzeye oranla ezilen sınıfların sefaleti hiç bir çağda görülmemiş biçimde kapitalizm çağında görülmüştür. Evet, feodalizmin tasfiyesi ile yeni bir çağ başlamıştır dedik. Burjuvazi bundan sonra atılımlarını sürdürecektir, sanayi devrimini gerçekleştirecek, üretimde feodal ilişkilere son verecektir. Bundan sonradır ki burjuvazi sınıf egemenliğinin zorunlu kıldığı baskıyı kapitalist toplumun diğer temel sınıfı, işçi sınıfına karşı yöneltecektir.

BURJUVAZİNİN DEVRİMCİ ROLÜ YOK

OLMUŞTUR. TARİH ARTIK İŞÇİ SINIFININ DAMGASINI TAŞIYACAKTIR.

İşçi sınıfının ıstırabı ve sefaleti üzerine kendisinin yükselişini kuran ve egemen sınıf olarak tarihin tanıdığı en sömürücü sınıf ünvanını kazanan burjuvazi artık devrimci karakterini tamamen yitirmiş, tutucu ve karşı-devrimci bir sınıf olmuştur. Toplumun en geri unsurlarıyla ittifak kuran bir sınıf. Serbest rekabetçi çağ yerini tekelleşmeye bırakmakta, modern toplum emperyalizm çağına girmektedir. Kapitalizmin emekçiler aleyhine olan gelişmesi durmamaktadır. Tekelci mahiyet kazanan burjuvazi sadece kendi ulusunu sömürmekle kalmayacak, doymak bilmez bir iştahıyla bütün dünya halklarını sömürecek, ülkelerini talan edecektir. Kapitalizm en yüksek fa kat son aşamasına varmıştır. Çürümekte, can çekişmektedir. Artık emperyalizm çağındayız. Burjuvazinin devrimci yanı yok olmuştur. Dünyanın hiçbir yerinde burjuvazinin devrimi zafere ulaştırması düşüncülemez. O artık hiçbir atılıma önderlik edemez.

Kapitalizm, emperyalizm aşamasıyla

yok oluşunun, yıkılışının son basamağına varmıştır. Ama insanlık ayakta. O, ilerlemek, yeni devrimlerle yeni dünyalar kurmanın hazırlığındadır. Kapitalizm nasıl ki kendi mezar kazıcısı proletaryanın ideolojisi Marksizmin doğuşunun koşullarını getirmişse, emperyalizm de diyalektik gelişme gereği kendi çağının, emperyalizm çağının Marksizmi Leninizmin koşullarını yaratmıştır.

YENİ BİR ÇAĞ DOĞUYOR. SÖMÜRÜNÜN

BİR DAHA GERİ DÖNMEMEK ÜZERE TARİHİN ÇÖPLÜĞÜNE ATILDIĞI ÇAĞ... PROLETER

DEVİMLER ÇAĞI.

Leninizm ve 1917 Ekim devrimi... İnsanlık yeni bir günün ışıyla aydınlanıyor. Proletarya tarihte ezilen ve sömürülen sınıflar içinde yalnızca ve ilk defa iktidar oluyor. Devlet ilk defa sömürülenlerin, sömürülenlere karşı baskı aracı olacak... İlk defa ve dünyanın 1/6 toprakları üzerinde sömürünün yok edilmekte olduğu bir toplum kurulmuştur. Bu sadece Sovyetler Birliği ülkesi işçi sınıfı ve halkı değil, tüm ülkelerin işçileri ve bütün dünya halkları için de derin bir anlam ifade eder.

İşçi sınıfı artık, toplumun tüm ezilen ve sömürülen sınıflarının çıkarlarını temsil etmektedir. İyi, güzel, yeni ve gelişen her şeyi artık o temsil etmektedir. Toplumdaki tüm devrimci atılımların önderi olmak sorumluluğu artık işçi sınıfının omuzlarındadır. O her ülkede, halkının umudu, gerçek olan, doğru olan geleceğin simgesidir. Bütün toplum onun önder bayrağı altında yepyeni bir yolculuğun başına gelmiştir. Yalnızca gelişmiş kapitalist ülkelerde ya da bağımsız ve demokratik ülkelerde değil sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde de... Sosyalist devrimde olduğu kadar, yeni tip demokratik devrimlerin, millî demokratik devrimlerin de önündeki bayrak işçi sınıfının bayrağıdır.

FAŞİZM

Kapitalizmin eşitsiz gelişmesi ve tekellerin devlete egemen olması olgusunun, tekeller arası rekabet olgusuyla üst üste çakıştığı yerde paylaşım savaşlarının başladığı dönemi biliyoruz. Yine bu dönemde SSCB'de sosyalizmin inşasında atılan dev adımlar ve bunun emperyalizm dünyasında, emekçi yığınları üzerindeki muazzam etkisi de geçmiş yüzyılda yaşanmış gerçeklerden.

Kapitalist-emperyalist dünyanın temellerinin sarsılması ve emperyalist burjuvazinin kendi ülkesinde içine düştüğü bunalım... İşte bu noktada burjuvazinin

ler proletaryasına rağmen, emperyalist sistemi yaşatan, vareden, onun damarlarına kan pompalayan, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerdir. Emperyalizmin sonu; damarlarına giden kanın pompalarının durması ile gerçekleşebilecektir.

Bugün sorun emperyalist sistemin yıkılmasıdır. Olaya diyalektik bakış, öznenin iç dinamiğinin kavranılması olmalıdır. Emperyalist sistemin iç dinamiği ise onun "sömüren" ve "sömürülen" ülkeler olarak iki ayrı kamptan oluşuyor olmasından kaynaklanır, ki bu da emperyalist sistemin temel gelişmesidir. Dava, bu gelişmenin ortaya çıkarılması, tarihi bakımdan ileriye temsil eden güçlerin serpilip, gelişebilmesi olanağının (ortamının) yaratılması için proletaryanın dünya çapında devrim hareketinin ve müttefiklerinin seferber edilmesidir.

PROLETARYANIN DÜNYA ÇAPINDAKİ
DEVİRİM HAREKETİNİN TEMEL STRATEJİK
PLANI MİLLİ KURTULUŞ MÜCADELELERİNİN
BAŞARISI AMACINA UYARLANMALIDIR...
Emperyalist ülkeler ne durumda?

Enerji sıkıntısı, para sistemindeki dengesizlik ve enflasyon dış ticaret açıkları, işsizlik ve esasta ezilen halkların mücadelelerinin emperyalist pazarları her gün daha dakısıtlaması sonucu tam bir ekonomik durgunluğun ve sonuçlarının yaşandığı yerlerdir, emperyalist-kapitalist ülkeler.

1974 yılında İngiltere'de %0,5; Kanada'da %2,5; ABD'de %3,3; Japonya'da %3,2 oranlarında üretimde gerileme görülmüştür. Japonya son 25 yıldan beri ilk kez gerilemektedir. Kapitalist - emperyalist dünyada 1974 yılında ortalama enflasyon %13'dür. Bu oran 1960'larda yalnızca yüz de 2,5 idi. 1973'de ise %7'ye vardı. Bu oran ekonomide durgunluk sonucunu verdi. Oysa şimdi bu oranın %13'e varması iktisat biliminden anlayanların felaket diye nitelendirdikleri slampflasyon (yani gerileme halinde enflasyon) olayıdır. Bunun sonucu kapitalist-emperyalist ülkeler dünyasında görülen gerileme 1975 yılında şu değerlere ulaşmıştır:

İngiltere	%2,5	(Bu gerileme ü-
Kanada	%0,3	retimde gerile-
Fransa	%2,6	me olarak anla-
Batı Almanya	%4,0	şılmasın. Bütü-
İtalya	%4,0	nüyle ekonomide
		gerilemedir.)

Yukarıda basit ve kısa olarak verdiğimiz birkaç rakam bize emperyalist dünyanın nasıl bir kriz içinde olduğunu göstermeye yeter.

en alçak, en sömürücü, en kanlı kesiminin mücadelesi, yani faşizm. Büyük bir şovenist fırtına, namussuzca bir anti-komünizm, geniş emekçi yığınlar için zulüm ve sefalet, bütün dünya halkları için savaş.

Faşizm, emperyalist çağda burjuva egemenliğinin en alçak biçimidir. Ve aynı zamanda ürünü. "Bugün dünya, gelişmiş kapitalist ülkelerin önünde sosyalist devrimlerin olduğu, emperyalist kapitalist ülkeler tarafından sömürülen ülkelerin ise Milli Demokratik Devrimlere gebe olduğu bir dünyadır". Evet bu sözler gerçek ve doğru sözler. Ne var ki, yine bugün dünya, genel tanımlamanın ötesinde yaşanan somut gerçeğiyle, emperyalist burjuvazinin ve işbirlikçilerinin faşizm yolunda emekçi halklara kan kusturduğu bir dünyadır. Yarı-sömürge ülkelerin talan edilmesiyle sağlanan milyarlarca dolarlık servetlerin bir bölümüyle beslenen işçi aristokrasisinden temellenen revizyonist ideolojilerle emperyalist ülkeler proletaryasının uyutulmak istendiği bir dünyadır da. Dünyanın her bir köşesi devrime gebe bir nitelik gösteriyorsa, bunun nedeninin artık dünyanın iyicene keskinleşmiş, büyük gelişmelerin oluşturduğu bir yumak olmasıdır.

Bu çelişkileri sıralarsak;

1. Emperyalist devletler ile emperyalist devletler tarafından sömürülen talan edilen ülkeler halkları arasındaki çelişki.
2. Emperyalist-kapitalist ülkelerle sosyalist ülkeler ailesi arasındaki çelişki.
3. Emperyalist tekeller ve onlarla tam bağımlı hale gelen emperyalist devletlerin kendi aralarındaki çelişki.
4. Burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişki.

Bu büyük ve temel nitelikteki gelişmelerin başlıcası yani tüm gelişmelerin çözümünün kendisinin çözümüne bağlı çelişki olarak baş çelişki, (1) sıra numarasıyla belirtilen emperyalist devletler ile ezilen halklar arasındaki çelişkidir. Eğer bugün proletaryanın dünya çapındaki devrimci hareketinin esas (stratejik) hedefi emperyalizmin yok edilmesi ise, bunun yolu; emperyalizmin dünya ölçüsünde yok edilmesi, sosyalist sistemin dayanışması ile mücadelelerini sürdüren sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin halklarının ulusal kurtuluş mücadeleleri olacaktır. Nicel ve nitelik olarak büyük potansiyeli ifade eden emperyalist ülke-

Emperyalist-kapitalist ülkelerdeki bunalımın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin yükseldiği ülkelerdeki yansıması FAŞİZM.

Emperyalist ülkelerin içine düştüğü bunalım doğal olarak o ülkeleri politik bakımdan da zaafiyete sürüklemektedir. Bu zaafiyet ise sömürge ya da yarı-sömürge ülkelerdeki devrimci hareketin güçlenmesine zemin oluşturuyor. Ve işbirlikçi burjuvazi de dünyanın her yerinde halkın yükselen mücadelesini bastırmak için faşizm yolunu tutuyor. İşbirlikçi burjuvazinin bu yönelimi hiç bir zaman Emperyalizmin denetimi dışında değildir. Emperyalist-kapitalist ülkelerin kendi ülkelerindeki krizi atlatmak için ... sömürge ve yarı-sömürge ülkeleri rahatça talan edebilmek için 20. yy'ın ikinci yarısında mazlum halkları muazzam bir baskının altında tutmaktan başka çaresi yoktur... Yani Faşizm ... Timor adalarından Mısır'a, Şili'ye, Arjantin'e kadar tüm sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde tezgahlanan faşizmin ardındaki gerçek budur: Emperyalist-kapitalizmin içinde bulunduğu kriz... Biz bu krizin dünkünden daha hafif olduğunu bildiğimiz içindir ki, faşizmin artan bir hızla batan emperyalizmin ve işbirlikçilerinin kanlı diktatörlüğü olduğunu bildiğimiz içindir ki silah, kan ve gözyaşları içindeki bir dünyada devrimin geleceği için mutlak umutluyuz.

Konumuz böyle bir dünyada emperyalist sistem içinde geri bırakılmış bir ülkenin işbirlikçi faşist burjuvazinin ve gerici feodal mütegalibenin ağır baskısı altında olan bir ülkenin bağrında feodal ya da yarı-feodal ilişkileri barındıran çarpık kapitalist gelişmeye sahne olan bir ülkenin önündeki devrimci adım sorunudur...

TÜRKİYE DEVRİMİNİN ÖNÜNDEKİ ADIM NEDİR? OSMANLI İMPARATORLUĞUNUN ÇÖKÜŞÜ

Bugünkü Türkiye dünkü Osmanlı İmparatorluğu'nun enkazı üzerine kurulmuştur.. Osmanlı İmparatorluğunun genel yapısı, çözülüşü (değişimi) bu çözülüşün gelişmeye neden karşılık gelmediği (özellikle bu sorunu) yani sanayileşememe yani sömürgeleşme sorununun doğru bir tahlilini getirmeden konuya girmek mümkün. değildir.

Osmanlı Devleti merkezi bir feodal devletti. Onun bu niteliği merkezi devletle mahalli beyler arasında devamlı çelişkilerin oluşmasına neden olmuştur. Bu çatışmalar merkezi devletin sömürüsünün

yanı sıra mahalli beylerin de kaybettiklerinin emekçi halkın sırtına yüklenmesi sonucunu yaratmıştır. Osmanlı ülkesinde feodal toprak mülkiyetinin özel biçiminin uygulamasının ve sonuçlarının Marx'ın önemle işaret ettiği verginin "aynî" ödenmesinin, merkezi feodal devlete sağladığı güç, üretici güçlerin gelişmesini büyük ölçüde etkilemiş aynı ödeme nedeniyle paranın piyasayı hareketlendirici etkisi görülememiştir. Ve yine belirtilen Marx, Osmanlı feodalitesinin Avrupa feodalitesinden farklı olarak nakdi değil "aynî" vergilendirme uygulaması üzerinde ısrarla durmuş bunu gelişmenin engeli diye görmüştür.

Osmanlı İmparatorluğunda pazar için üretime geçiş, ağır sömürü ve baskı nedeniyle çok zordu. İç ticaretin eyaletler arası ağır vergilendirmeden ötürü yoğunluk arz etmemesi genellikle ancak kapalı ekonomiye yetecek kadar üretim sonucunu vermiştir ki, buda üretim teknolojisinin gelişmesini yani bir anlamda üretici güçlerin gelişmesini engellemiştir.

Sanayide kâr oranı düşük ve fazla üretim yapıp pazarlama yoluyla da bunu tefahat edememektedir. Çünkü ağır vergilendirme altında bulunan ticaret pazar açılımının engeli durumundadır. Üretici güçleri ağır bir baskı altında tutarak onların gelişmesini engelleyen merkezi feodal devlet; Osmanlı İmparatorluğunun sanayileşmesinin başlıca engelidir. Gelişmeye karşı başlıca neden AĞIR FEODAL SÖMÜRÜDÜR.

Ağır feodal sömürü nedeniyle gelişme olanakları iğdiş edilmiş olan ülkemiz aynı tarihlerde nasıl bir dünya ile karşı karşıya idi?... Bu karşılaşma toplumsal gelişmemizi nasıl boğdu?..

Biliyoruz ki, Osmanlı imparatorluğunun fetih yıllarında, en tantanalı yıllarında Avrupa'da birşeyler değişmekte, yeni bir çağ başlamaktadır. Bu çağa damgasını vuracak olan yeni bir sınıf doğmaktadır. Burjuvazi... Bilimde ve sanatta yepyeni atılımlar içindedir Avrupa... Keşifler olmaktadır... İşte bu olay (keşifler) Osmanlıyı doğrudan ilgilendirmektedir.

Çünkü;

a) Keşifler yoluyla yeni ticaret yollarının bulunması Osmanlı İmparatorluğunun önemli bir gelir kaynağından yoksun olmasına sebep olmaktadır. Osmanlı İmparatorluğu topraklarından geçen tarihi ticaret yolları artık önemini kaybetmiştir.

b) Amerika'nın keşfi Avrupa'ya müthiş bir altın akınına sağlamış ve bu akın Avrupa piyasasını hareketlendirmiş (burjuvazinin gelişmesini de böylece sağlamış). Altın bolluğu bizzat, altın olan Osmanlı parası akçenin değer kaybetmesi sonucunu vermiştir. Kapütülasyonlarla bu Altın, Osmanlı İmparatorluğuna girmiş ve doğal olarak da fiyatlar hızla artmıştır.

Batılılar hammaddelere yüksek bedeller ödemektedir. Bizim fukara "loncasal" sanayicilerimizin bunu ödemesi mümkün değildir. Batılılar ham maddelere bizim zanaatkarlarımızdan daha çok altın ödemekte, fakat mamul madde satarak verdiğinden çoğunu alıp götürmektedir. Yani Avrupa'dan gelen altın ülkeye hareket değil, yıkım getirmektedir. Evet, Osmanlı İmparatorluğu klâsik sömürü biçimlerinden birinin ağına düşmüştür. Ham madde satın, mamul madde satın almaktadır.

Aynı yıllarda Avrupa'da büyük bir sanayi devrimi gerçekleşmekte sanai üretimde hamleler yapılmaktadır. 19. yy. Osmanlı sanayiine pek ilişmeyen bu olgu artık kapıları zorlamaktadır. Bu devrede II. Mahmut'un yeniden merkezi otoriteyi kurma çabaları kendini göstermektedir. O, bunu Avrupa'ya dayanarak yapmak istiyor ve bu sırada çıkan Kavalalı Mehmet Ali Paşa isyanı ve İngiliz'lerle bu isyanı bastırmak karşılığı yapılan 1838 Ticaret sözleşmesi (bu anlaşma hükümleri kısa bir zaman sonra tüm Avrupa ülkelerine sağlanmaya başlandı) izmalanıyor.

a) Dış ticarete çok düşük gümrük duvarları uygulanarak birkaç istisna dışında bütün malları ithal edilir oldu ve ithalattaki miktar kısıtlaması kaldırıldı.

b) Uzunca bir dönem yerli tüccara uygulanan yüksek iç gümrük duvarlarından yabancılar muaf tutuldu.

c) Serbest ticaret sistemi uluslararası ilişkilerde uygulandı.

d) Devlet tekelleri kaldırıldı ve ham madde ihracında sınırsız serbesti verildi.

1838 Ticaret Sözleşmesi ülkemizin tarihinde önemli bir kilometre taşıdır. Bu dönemden sonra Avrupa kapitalizminin çökertici etkisini görüyoruz. Makinanın gücüyle Avrupa'da sağlanan ucuz üretim bu ve benzeri anlaşmalarla Osmanlı İmparatorluğu sınırları içinde gümrükten muaf "güzel" pazarlar bulmuşlardır.

(DEVAMI GELECEK SAYIDA)

SELAM PARİS KOMÜNARLARINA

(Baştarafı s. 10'da)

metodu onlar için anlaşılabilir ve hattaya-bancıdır.- Plekhanov, 1905 Aralık'ından sonra, "frenlemeye başladığında" böyle bir şeyi düşünmedi bile.

Fakat Marx, kendisinin 1870 Eylül'ünde ayaklanmanın ümitsiz bir çılgınlık olduğunu söylediğini bir an bile unutmaksızın, özellikle bu sorunu ortaya attı.

"Versailles'in burjuva ayak takımı" diyor, "Paris'lileri savaşmak ya da mücadele vermeden aklıktan ölmek alternatifleriyle karşı karşıya bıraktılar. İkinci halde, işçi sınıfının hayal kırıklığı şu ya da bu sayıda ön derin kaybindan çok daha büyük bir talihsizlik olacaktı".

Ve böylece, Marx'ın "Kugelman'a Mektuplar" ile proletaryaya verdiği derslerden çıkarttığımız kısa özeti bitiriyoruz.

Rus işçi sınıfı "cenneti altüst edecek" güçte olduğunu şimdiden ispatlamıştır ve daha bir çok kereler ispat edecektir.

ŞUBAT 1907

(1) Chekhov'un öykülerinden bir karakter. Her mevsimde kaşkollere sarınır ve herhangi bir liberal reform önerisi duyduğunda, "ümidederim sonunda kötü bir şey olmaz" derdi.

(2) Anayasacı Demokratlar'ın kısaltılmış adı.

PROLETER'İ

OKU,

OKUT,

ABONE OL,

ABONE BUL!

PROLETER

Sahibi: Arif DEMİR * Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: H. Haldun DAŞMAN * Yazışma ve İsteme Adresi: Şair Nedim Sokak, No.4-A Aşağıayracı ANKARA * Dağıtım: ANKARA Dağıtım. Baskı: Aral Matbaası * Fiyatı: 5 TL. * Son baskı tarihi: 15/3/1977